

*X. St. ul. ...
...
...*

L. 2

ZESTAWIENIE DŁUGÓW I GÓWARANCJI FINANSOWYCH

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

według stanu dnia 31 grudnia 1921 roku.

ZESTAWIENIE DŁUGÓW I GÓWARANCJI FINANSOWYCH

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

według stanu dnia 31 grudnia 1921 roku.

58810

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA SKARBU.

—
1922.

268822

TREŚĆ:

	Strona
Postanowienie ustawy konstytucyjnej o długach i gwarancjach finansowych Państwa	4
Część I: Długi wewnętrzne	5
Część II: Długi zagraniczne	15
Część III: Gwarancje finansowe	39

Dodatek zawierający:

- Zobrazowanie graficzne zadłużenia wewnętrznego;
- Zobrazowanie graficzne zadłużenia zewnętrznego.

W/163/03

Jestto pierwsze zestawienie długów i gwarancji finansowych Państwa Polskiego.

Nie mogę nie zauważyć, że przy opracowaniu natrafiłem na nader znaczne trudności: warunki, wśród których powstawało Państwo nasze, oraz pewne trudności natury administracyjnej i technicznej, były głównie ich powodem.

Zdając sobie jasno sprawę, że dokładna znajomość rodzaju i wysokości obciążenia naszego Państwa z tytułu długów i finansowych gwarancji posiada znaczenie pierwszorzędne — tak dla gospodarki Państwa jako też dla zagranicy — że zestawienie takie, możliwie najdokładniejsze, jaknajrychlej winno być opracowane, przy przestrzeganiu momentów zarówno statycznych jak i dynamicznych, t. j. uwzględniających nie tylko stan w pewnym dniu (31. XII 1921 r.), lecz także i czasowy wzrost zobowiązań, podjąłem natychmiast po objęciu urzędowania prace przygotowawcze w tej materji i jestem w możności obecnie zestawienie długów Rzeczypospolitej Polskiej (zielona księga) drukiem wydać. Dla przejrzystości podzieliłem materiał na trzy części:

- Długi wewnętrzne.
- Długi zagraniczne.
- Gwarancje finansowe.

Każda z tych części została następnie, dla lepszego przeglądu i jasności, rozdzielona na poddziały — różne, zależne od treści, i do niej zastosowane.

I tak **Część pierwsza** traktuje oddzielnie długi emisyjne (obligi dłużne oprocentowane) i gotówkowe nieoprocentowane (zadłużenie Skarbu Państwa w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej), **Część druga** wyszczególnia kraje wierzycieli i cele kredytu, **Część trzecia** wreszcie podaje oddzielnie trzy grupy udzielonych gwarancji (miasta — spółki i stowarzyszenia — emisje i książeczki wkładkowe banków i towarzystw emisyjnych),

Warszawa, dn. 18 lutego 1922 r.

(—) MINISTER SKARBU:
DR. MICHALSKI.

POSTANOWIENIE USTAWY KONSTYTUCYJNEJ.

Artykuł 6. Ustawy Konstytucyjnej Rzeczypospolitej Polskiej, uchwalonej dnia 17 marca 1921 r., postanawia:

„Zaciągnięcie pożyczki państwowej, zbycie, zamiana i obciążenie nieruchomości państwowego, nałożenie podatków i opłat publicznych, ustanowienie ceł i monopolów, ustalenie systemu monetarnego, jakoteż przyjęcie gwarancji finansowej przez Państwo, może nastąpić tylko na mocy ustawy“.

Część pierwsza.

Długi wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej.

Składają się:

- A) Z oprocentowanych zapisów dłużnych Państwa
- i
- B) Z nieoprocentowanego długu gotówkowego.

Załącznik do tablicy A.

I. ASYGNATY r. 1918.

Wypuszczone na zasadzie dekretu Rady Regencyjnej z dnia 30 października 1918 r. (Dz. Praw № 14 z 2 listopada 1918 r. poz. 32) oraz uchwały Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1918 r.

Wypuszczone pierwotnie w walucie polsko-markowej i koronowej, następnie zaś, zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1918 roku, w walucie rublowej.

Oprocentowywane w stosunku 5% rocznie w drodze potrącenia procentu od ceny sprzedażnej przy nabyciu. Płatne 1 listopada 1919 r.

Ustawą z dnia 7 marca 1919 r. (Dz. Praw № 23 z dn. 11 marca 1919 r. poz. 236) asygnatom 1918 r. nadany został charakter papierów pupilarnych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu z 14 października 1919 r. asygnaty **markowe** mogły być prezentowane przez posiadaczy, poczynając od 1 listopada 1919 r., do wykupu w gotówkę, lub też zaprolongowane do 1 maja 1920 r. z wypłatą procentu w wysokości 5 od 100, płatnego z góry za okres półroczny. Natomiast termin płatności asygnat koronowych i rublowych odroczony został do 1 maja 1920 r. Równocześnie asygnatom przyznane zostało prawo zastawu w P. K. K. P. w stosunku: 90.— mk. za 100.— mk., 100.— mk. za 100.— rb., 50.— mk. za 100.— kor.

Zgodnie z ustawą z dnia 30 kwietnia 1920 r. (Dz. Ustaw № 38 z dn. 13 maja 1920 r. poz. 221) asygnaty 1918 r. mogły być, począwszy od 1 maja 1920 r., zamienione:

a) bądź na gotowiznę po kursach:

100.— mk. pol. za 100.— mk. pol.
70.— " " " 100.— kor.
216.— " " " 100.— rb.

b) bądź na obligacje wewnętrznej pożyczki państwowej 1920 r. po kursach:

120.— mk. pol. za 100.— mk. pol.
85.— " " " 100.— kor.
225.— " " " 100.— rb.

Wyniki finansowe pożyczki 1918 r. były następujące:

Zrealizowano od początku sprzedaży do 1 listopada 1919 r.

Asygnat markowych za	Mk.	550.130.500.—
Asygnat koronowych za kor. 795.502.400.— po mk. 70.—	"	556.851.680.—
Asygnat rublowych za rb. 439.255.900.— po mk. 216.—	"	948.792.744.—
	<u>Mk.</u>	<u>2.055.774.924.—</u>

Umorzono od 1 listopada 1919 r. do 31 grudnia 1921 r.:

Asygnat markowych	Mk.	547.528.400.—
Asygnat koronowych (kor. 672.751.500.— po mk. 70.—)	"	470.926.050.—
Asygnat rublowych (rb. 408.028.000.— po mk. 216.—)	"	881.340.480.—
	<u>Mk.</u>	<u>1.899.894.930.—</u>

Pozostaje do umorzenia:

Asygnat markowych	Mk.	2.602.100.—
Asygnat koronowych (kor. 122.750.900.— po mk. 70.—)	"	85.925.630.—
Asygnat rublowych (rb. 31.227.900.— po mk. 216.—)	"	67.452.264.—
	<u>Mk.</u>	<u>155.879.994.—</u>

Z ogólnej sumy asygnat nieumorzonych było zastawionych w P. K. K. P. w dniu 31 grudnia 1921 r.	<u>Mk.</u>	<u>1.072.840.—</u>

II. POŻYCZKA ODRODZENIA.

a) Długoterminowa 5% pożyczka 1920.

Wypuszczona na zasadzie ustawy z 27 lutego 1920 r. (Dz. Ust. № 25 z dn. 22 marca 1920 r. poz. 152) na sumę do trzech miliardów marek podlega stopniowemu umorzeniu w ciągu lat 45 od daty wypuszczenia. Odsetki w wysokości 5% płatne są za każde półrocze zdołu w dniach 1 kwietnia i 1 października każdego roku. Kupony od obligacji wolne są od podatków od kapitału i są przyjmowane przy uiszczaniu wszelkich podatków i opłat państwowych. Obligacje korzystają z wszelkich praw papierów pupilarnych. Stopa procentowa (5%) nie może ulegać obniżeniu przed dniem 1 marca 1930 r. Przy mającym nastąpić przerachowaniu zobowiązań, opiewających na marki polskie, na przyszłą walutę polską, pożyczka długoterminowa 1920 r. podlega przerachowaniu po kursie o 10% wyższym od ustalonego dla znaków obiegowych. Pożyczka ta zaliczona będzie do pełnej wysokości przy rozkładzie pożyczki przymusowej.

Obligacje długoterminowej pożyczki 1920 r. przyjmowane są przez P. K. K. P. do lombardowania na następujących warunkach:

- wysokość udzielanych pożyczek — 80% nominalnej wart.,
- oprocentowanie pożyczek — 5½% rocznie,
- termin pożyczek — do 6-ciu miesięcy z ewentualną prolongatą.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 1 maja 1920 roku, wpłaty na pożyczkę długoterminową mogą być przyjmowane w rublach carskich w odcinkach 100 i 500-rublowych po kursie marek 216 za 100.— rb.

Zgodnie z ustawą z d. 11 maja 1920 r. (Dz. Ust. № 48 z d. 28 maja 1920 r. poz. 250) wpłaty na długoterminową pożyczkę mogły być przyjmowane do wysokości 25% sumy subskrybowanej w obligacjach wojennych pożyczek austriackich, po kursie 66 marek za 100.— kor., z zastrzeżeniem, że obligacje te zostały zarejestrowane w sposób, przewidziany w odpowiednich rozporządzeniach. W wyjątkowych wypadkach, a mianowicie o ile obligacje austriackich pożyczek wojennych stanowią własność instytucji użyteczności publicznej lub też osób, które udowodnią, że nie mają ich więcej, jak na sumę mk. 700.—, obligacje te mogą być przyjmowane przy wpłatach na pożyczkę długoterminową do wysokości 50% sumy subskrybowanej.

Termin zakończenia zapisów na pożyczkę długoterminową, ustalony pierwotnie rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 18 sierpnia 1920 roku na dzień 30 września 1920 r., był szeregiem późniejszych rozporządzeń stopniowo prolongowany; wreszcie rozporządzenie Ministra Skarbu z 8 października 1921 r. przedłużyło termin zapisów na tę pożyczkę aż do odwołania.

b) Krótkoterminowa 5% pożyczka 1920.

Wypuszczona na zasadzie ustawy z dnia 27 lutego 1920 r. (Dz. Ust. № 21 z dn. 11 marca 1920 r. poz. 115) na sumę do trzech miliardów marek, z pięcioletnim od daty wypuszczenia terminem spłaty. Ministrowi Skarbu służy prawo, poczynając od 1 maja 1922, przedterminowego wykupu obligacji tej pożyczki. Odsetki, płatne za każde półrocze zdołu w dniach 1 stycznia i 1 lipca każdego roku. Kupony od obligacji pożyczki krótkoterminowej wolne są od podatków od kapitałów i rentowych i przyjmowane są przy uiszczaniu podatków i opłat państwowych. Obligacje pożyczki tej korzystają z wszelkich praw papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne, oraz są przyjmowane przez P. K. K. P. do lombardowania na tych samych warunkach, co pożyczka długoterminowa.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 1 maja 1920 r. zezwala na przyjmowanie wpłat na pożyczkę krótkoterminową w rublach carskich, w odcinkach 100 i 500 rublowych, po kursie 216 marek za 100.— rb.

Zapisy na 5% krótkoterminową pożyczkę zamknięte zostały z dniem 31 października 1920 r.

Wyniki finansowe pożyczki odrodzenia były następujące:

a) pożyczki długoterminowej zrealizowano od dnia rozpoczęcia sprzedaży do 31/XII 1921 r.	Mk. 10.844.182.700.—
b) pożyczki krótkoterminowej zrealizowano od rozpoczęcia aż do zamknięcia subskrypcji	" 2.129.336.100.—
Razem	Mk. 12.973.518.800.—

Na poczet sumy powyższej wpłynęło do dnia 31 grudnia 1921 r.:

gotówką	Mk. 10.211.882.147.29
asygnatami 1918 r.	" 1.899.794.930.—
austr. pożyczką wojenną	" 228.351.929.83
carskimi rublami	" 973.865.52
kwitami złotymi	" 13.102.650.—
Ogółem	Mk. 12.354.105.522.64

Z ogólnej sumy sprzedanych obligacji pożyczki odrodzenia było zastawionych w P. K. K. P. w dniu 31 grudnia 1921 r.

Mk. 6.364.948.500.—

III. 4°/10 POŻYCZKA PREMJOVA.

Wypuszczona na zasadzie ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 61 z d. 24 lipca 1920 r. poz. 391) w odcinkach 1000-markowych. Odsetki w wysokości 4°/10, płatne zdołu dnia 1 października każdego roku; kupony wolne od podatków od kapitałów i rentowych. Obligacje pożyczki premjowej korzystają z wszelkich praw papierów pupilarnych. Przy wprowadzeniu przyszłej waluty polskiej pożyczka premjowa przerahowywana będzie na tę walutę po kursie o 10°/10 wyższym od kursu, ustalonego dla wymiany znaków obiegowych.

W ciągu pierwszych dwudziestu lat, poczynszy od 2 października 1920 roku, wylosowuje się w każdą sobotę jedną wygraną w kwocie 1.000.000 mk. pol., płatną bez jakichkolwiek potrąceń. W ciągu następnych dwudziestu lat (1940 do 1960) pożyczka premjowa będzie spłacana po kursie nominalnym, drogą losowania obligacji, łącznie z temi, na które swego czasu padły wygrane.

Obligacje 4°/10 pożyczki premjowej przyjmowane są przez P. K. K. P. do lombardu do wysokości 75°/10 wartości nominalnej, pod warunkiem, że o przyjęciu lub nieprzyjęciu obligacji tych do lombardu decydować będzie w każdym poszczególnym wypadku dyrektor danego oddziału P. K. K. P.

Wyniki finansowe pożyczki premjowej za okres od dnia rozpoczęcia sprzedaży aż do dnia 31 grudnia 1921 r. wyrażają się sumą

Mk. 1.991.614.000.—

Z ogólnej sumy sprzedanych obligacji pożyczki premjowej było zastawionych w P. K. K. P. w dniu 31 grudnia 1921 r.

Mk. 104.430.000.

IV. BILETY SKARBOWE.

Wypuszczane na zasadzie ustawy z dnia 30 kwietnia 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 38 z d. 13 maja 1920 r. poz. 218) serjami, przyczem każda serja wypuszczona zostaje na mocy osobnej ustawy. Wszystkie kasy skarbowe i urzędy podatkowe oraz Centralna Kasa Państwowa przyjmują bilety skarbowe, posiadające wszystkie kupony, których termin płatności jeszcze nie nastąpił, jako spłatę należności skarbowych, według imien-

nej wartości biletów. Kupony od biletów skarbowych wolne są od podatków od kapitałów i rentowych. Bilety skarbowe korzystają z wszelkich praw papierów pupilarnych.

Pierwsza serja biletów skarbowych wypuszczona została w dniu 1 maja 1920 r., na zasadzie ustawy z dnia 30 kwietnia 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 38 z dn. 13 maja 1920 r. poz. 219) na ogólną sumę dwóch miliardów marek, z terminem płatności 1 maja 1922 r. Odsetki w wysokości 4°/100 płatne półrocznie zdołu w dniach 1-go maja i 1 listopada każdego roku. Biletami skarbowymi pierwszej serji może być dokonywana spłata wszelkich należności ponad 20.000.— mk., przypadających osobom lub instytucjom prywatnym od instytucji rządowych, w części, nieprzekraczającej 50°/100 wypłacanej sumy.

Na zasadzie ustawy z dnia 10 maja 1921 r. (Dz. Ust. № 41 z dn. 28 maja 1921 r. poz. 250) wypuszczona została serja II biletów skarbowych na ogólną sumę pięć miliardów marek, z terminem płatności w dniu 1 lutego 1922 r.; oprocentowywane w stosunku 5 od 100 rocznie. Odsetki płatne z góry przez potrącenie od sumy imiennej biletu. Mocą ustawy z dnia 30 lipca 1921 r. emisja serji II biletów skarbowych zwiększona została do sumy piętnastu miliardów marek.

Wreszcie ustawa z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dz. Ust. № 106 z dn. 30 grudnia 1921 r. poz. 771) upoważniła Ministra Skarbu do wypuszczenia serji III biletów skarbowych na ogólną sumę trzydziestu miliardów marek. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 stycznia 1922 r. ustaliło termin płatności biletów tej serji na dzień 1 lutego 1923 r., zaś oprocentowanie ich w wysokości 5 od 100 rocznie.

Wyniki finansowe emisji biletów skarbowych wyrażały się w dniu 31 grudnia 1921 r. jak następuje:

a) Biletów skarbowych serji I znajdowało się w obiegu na ogólną sumę:	Mk. 485.482.000.—
b) " " " II " " " " " " " " " "	" 14.622.715.000.—
Razem	Mk. 15.108.197.000.—

Tablica B.

Dług Skarbu Państwa w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

MIESIĄC I ROK	DŁUG SKARBU PAŃSTWA	
	S T A N	Zwiększenie długu za miesiąc
12 listopada 1918 r.	—	—
30 " 1918 r.	13.930.000.—	—
31 grudnia 1918 r.	119.921.843.98	105.991.843.98
31 stycznia 1919 r.	209.885.056.83	89.963.212.85
28 lutego 1919 r.	315.000.000.—	105.114.943.17
31 marca 1919 r.	400.000.000.—	85.000.000.—
30 kwietnia 1919 r.	575.000.000.—	175.000.000.—
31 maja 1919 r.	925.000.000.—	350.000.000.—
30 czerwca 1919 r.	1.125.000.000.—	200.000.000.—
31 lipca 1919 r.	1.925.002.105.79	800.002.105.79
31 sierpnia 1919 r.	2.525.000.000.—	599.997.894.21
30 września 1919 r.	3.225.000.000.—	700.000.000.—
31 października 1919 r.	4.375.000.000.—	1.150.000.000.—
30 listopada 1919 r.	5.375.000.000.—	1.000.000.000.—
31 grudnia 1919 r.	6.825.000.000.—	1.450.000.000.—
31 stycznia 1920 r.	8.275.000.000.—	1.450.000.000.—
29 lutego 1920 r.	10.775.000.000.—	2.500.000.000.—
31 marca 1920 r.	14.775.000.000.—	4.000.000.000.—
31 kwietnia 1920 r.	19.375.000.000.—	4.600.000.000.—
31 maja 1920 r.	22.375.000.000.—	3.000.000.000.—
30 czerwca 1920 r.	27.625.000.000.—	5.250.000.000.—
31 lipca 1920 r.	33.375.000.000.—	5.750.000.000.—
31 sierpnia 1920 r.	39.625.000.000.—	6.250.000.000.—
30 września 1920 r.	40.625.000.000.—	1.000.000.000.—
31 października 1920 r.	46.925.000.000.—	6.300.000.000.—
30 listopada 1920 r.	49.625.000.000.—	2.700.000.000.—
31 grudnia 1920 r.	59.625.000.000.—	10.000.000.000.—
31 stycznia 1921 r.	65.625.000.000.—	6.000.000.000.—
28 lutego 1921 r.	77.125.000.000.—	11.500.000.000.—
31 marca 1921 r.	93.625.000.000.—	16.500.000.000.—
30 kwietnia 1921 r.	106.625.000.000.—	13.000.000.000.—
31 maja 1921 r.	117.625.000.000.—	11.000.000.000.—
30 czerwca 1921 r.	130.625.000.000.—	13.000.000.000.—
31 lipca 1921 r.	140.625.000.000.—	10.000.000.000.—
31 sierpnia 1921 r.	158.000.000.000.—	17.375.000.000.—
30 września 1921 r.	178.000.000.000.—	20.000.000.000.—
31 października 1921 r.	198.500.000.000.—	20.500.000.000.—
30 listopada 1921 r.	214.000.000.000.—	15.500.000.000.—
31 grudnia 1921 r.	221.000.000.000.—	7.000.000.000.—

Tablica C.

Stan i wzrost całego wewnętrznego długu państwowego.

(Tablica A + B)

Miesiąc i rok	Stan długu Skarbu Państwa w P.K.K.P. z końcem miesiąca (Nieoprocentowany dług gotówkowy)	Stan długu Skarbu Państwa w oprocentowanych obligacjach z końcem miesiąca	Stan całego wewnętrznego długu Skarbu Państwa z końcem miesiąca	Zwiększenie (-) długu Skarbu Państwa w P.K.K.P. w ciągu poszczególnych miesięcy (Nieoprocentowany dług gotówkowy)	Wzrost (+) ewentualnie zmniejszenie (-) długu Skarbu Państwa w oprocentowanych obligacjach w ciągu poszczególnych miesięcy	Łączny wzrost całego długu wewnętrznego w ciągu poszczególnych miesięcy
30 listopada 1918 r.	13.930.000.—	—	13.930.000.—	—	—	105.991.843.98
31 grudnia " "	119.921.843.98	—	119.921.843.98	105.991.843.98	—	89.963.212.85
31 stycznia 1919 r.	209.885.056.83	—	209.885.056.83	89.963.212.85	—	105.114.943.17
28 lutego " "	315.000.000.—	—	315.000.000.—	105.114.943.17	—	85.000.000.—
31 marca " "	400.000.000.—	—	400.000.000.—	85.000.000.—	—	175.000.000.—
31 kwietnia " "	575.000.000.—	819.858.290.—	1.394.858.290.—	175.000.000.—	+ 819.858.290.—	994.858.290.—
31 maja " "	925.000.000.—	1.342.113.040.—	2.267.113.040.—	350.000.000.—	+ 522.254.750.—	872.254.750.—
30 czerwca " "	1.125.000.000.—	1.489.554.106.—	2.614.554.106.—	200.000.000.—	+ 147.441.066.—	347.441.066.—
31 lipca " "	1.925.002.105.79	1.730.690.324.—	3.655.692.429.79	800.002.105.79	+ 83.943.690.—	683.941.584.21
31 sierpnia " "	2.525.000.000.—	1.814.634.014.—	4.339.634.014.—	599.997.894.21	+ 99.206.536.—	799.206.536.—
30 września " "	3.225.000.000.—	1.913.840.550.—	5.138.840.550.—	700.000.000.—	+ 141.934.374.—	1.291.934.374.—
31 października " "	4.375.000.000.—	2.055.774.924.—	6.430.774.924.—	1.150.000.000.—	+ 17.921.800.—	982.078.200.—
30 listopada " "	5.375.000.000.—	2.037.853.124.—	7.412.853.124.—	1.000.000.000.—	+ 5.800.900.—	1.444.199.100.—
31 grudnia " "	6.825.000.000.—	2.032.052.224.—	8.857.052.224.—	1.450.000.000.—	+ 1.717.600.—	1.448.282.400.—
31 stycznia 1920 r.	8.275.000.000.—	2.030.334.624.—	10.305.334.624.—	1.450.000.000.—	+ 995.900.—	2.499.004.100.—
29 lutego " "	10.775.000.000.—	2.029.338.724.—	12.804.338.724.—	2.500.000.000.—	+ 547.300.—	3.999.452.700.—
31 marca " "	14.775.000.000.—	2.028.791.424.—	16.803.791.424.—	4.000.000.000.—	+ 293.520.900.—	4.893.520.900.—
30 kwietnia " "	19.375.000.000.—	2.322.312.324.—	21.697.312.324.—	4.600.000.000.—	+ 132.696.708.—	3.132.696.708.—
31 maja " "	22.375.000.000.—	2.455.009.032.—	24.830.009.032.—	3.000.000.000.—	+ 897.921.226.—	6.147.921.226.—
30 czerwca " "	27.625.000.000.—	3.352.930.258.—	30.977.930.258.—	5.250.000.000.—	+ 2.219.675.598.—	7.969.675.598.—
31 lipca " "	33.375.000.000.—	5.572.605.856.—	38.947.605.856.—	5.750.000.000.—	+ 645.738.090.—	6.895.738.090.—
31 sierpnia " "	39.625.000.000.—	6.218.343.946.—	45.843.343.946.—	6.250.000.000.—	+ 411.734.658.—	1.411.734.658.—
30 września " "	40.625.000.000.—	6.630.078.604.—	47.255.078.604.—	1.000.000.000.—	+ 1.470.445.008.—	7.770.445.008.—
31 października " "	46.925.000.000.—	8.100.523.612.—	55.025.523.612.—	6.300.000.000.—	+ 1.008.952.098.—	3.708.952.098.—
30 listopada " "	49.625.000.000.—	9.109.475.710.—	58.734.475.710.—	2.700.000.000.—	+ 528.215.182.—	10.528.215.182.—
31 grudnia " "	59.625.000.000.—	9.637.690.892.—	69.262.690.892.—	10.000.000.000.—	+ 465.112.400.—	6.465.112.400.—
31 stycznia 1921 r.	65.625.000.000.—	10.102.803.292.—	75.727.803.292.—	6.000.000.000.—	+ 34.736.090.—	11.465.263.910.—
28 lutego " "	77.125.000.000.—	10.068.067.202.—	87.193.067.202.—	11.500.000.000.—	+ 351.127.072.—	16.851.127.072.—
31 marca " "	93.625.000.000.—	10.419.194.274.—	104.044.194.274.—	16.500.000.000.—	+ 589.961.926.—	13.589.961.926.—
30 kwietnia " "	106.625.000.000.—	11.009.156.200.—	117.634.156.200.—	13.000.000.000.—	+ 1.090.733.006.—	12.090.733.006.—
31 maja " "	117.625.000.000.—	12.099.889.206.—	129.724.889.206.—	11.000.000.000.—	+ 793.288.900.—	13.793.288.900.—
30 czerwca " "	130.625.000.000.—	12.893.178.106.—	143.518.178.106.—	13.000.000.000.—	+ 154.715.858.—	9.845.284.142.—
31 lipca " "	140.625.000.000.—	12.733.462.248.—	153.363.462.248.—	10.000.000.000.—	+ 6.326.153.744.—	23.701.153.744.—
31 sierpnia " "	158.000.000.000.—	19.064.615.992.—	177.064.615.992.—	17.375.000.000.—	+ 920.176.480.—	20.920.176.480.—
30 września " "	178.000.000.000.—	19.984.792.472.—	197.984.792.472.—	20.000.000.000.—	+ 4.051.397.492.—	24.551.397.492.—
31 października " "	198.500.000.000.—	24.036.189.964.—	222.536.189.964.—	20.500.000.000.—	+ 4.541.720.680.—	20.041.720.680.—
30 listopada " "	214.000.000.000.—	28.577.910.644.—	242.577.910.644.—	15.500.000.000.—	+ 1.651.399.150.—	8.651.399.150.—
31 grudnia " "	221.000.000.000.—	30.229.309.794.—	251.229.309.794.—	7.000.000.000.—	—	—

Część druga.

DŁUGI ZAGRANICZNE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Ustawą z dnia 28 marca 1919 r. Sejm upoważnił Ministra Skarbu do zaciągnięcia pożyczki państwowej zagranicznej do wysokości 5 miliardów franków na warunkach możliwie dla skarbu najkorzystniejszych, z tem że Rząd przedłoży Sejmowi szczegółowy plan użycia funduszków wpływających mających, których użycie nastąpić może dopiero po zatwierdzeniu przez Sejm planu użycia. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, a wykonanie jej poleca się Ministrowi Skarbu.

(Dziennik Praw Państwa Polskiego z dn. 3 kwietnia 1919 r. № 29 poz. 252).

ZESTAWIENIE OGÓLNE.

Zobowiązania Skarbu Państwa zagranicą, zaciągnięte na podstawie Ustawy Sejmowej z dn. 28 marca 1919 r. (Dz. Praw z dn. 3/IV 1919 r. Nr. 29 poz. 252), składają się:

I. Z pożyczki emisyjnej w dolarach 5 ⁰ / ₀ -ej 20-letniej w sumie			\$ 18.200.000. —
II. Z kredytów, zaciągniętych w gotówce na cele aprowizacyjne i wojskowe oraz na pokrycie usług, wyświadczonych Rzeczypospolitej przez obce mocarstwa (repatriacja jeńców z Rosji, walka z księgosuszem) w wysokości:			
1) Dolarów			\$ 166.257.964.79
2) Franków francuskich	785.118.009.29	—	„ 63.123.487.92
3) „ szwajcarskich ÷	73.600. —	—	„ 14.381.44
4) „ złotych (szwajcarskich)	36.325.490. —	—	„ 7.098.000.75
5) Lirów	18.203.732. —	—	„ 788.221.59
6) Funtów sterlingów	4.374.849. ² / ₂	—	„ 18.409.802.08
7) Florenów holenderskich	18.218.686.20	—	„ 6.724.517.08
8) Koron norweskich	16.497.417.47	—	„ 2.647.835.49
9) „ duńskich	358.849.81	—	„ 71.662.31
10) „ szwedzkich	173.080. —	—	„ 43.737.32

Wszystkie te długi w przeliczeniu, jak wyżej, na dolary według notowań giełdy Nowojorskiej z dnia 31 grudnia 1921 r. wynoszą:

Dolarów: 283.379.610.67
czyli fr. szwajcarskich 1.449.486.707.08

ZESTAWIENIA SZCZEGÓŁOWE.

I.

Rozpatrywane według krajów, w których Rzeczpospolita korzystała z kredytów, oraz według tytułów tych kredytów, długi, obciążające Skarb Państwa w dniu 31 grudnia r. 1921, przedstawiają się jak następuje:

1) AMERYKA (vide Załącznik I).

a) Pożyczka dolarowa emisyjna	\$	18.200.000.—
b) Wydział Amerykański Ratunkowy (American Relief Administration)	"	51.671.749.36
c) Urząd Zbożowy St. Zjedn. (Un. St. Grain Corporation)	"	24.353.590.97
d) Komisja Likwidacyjna St. Zjedn. (Un. St. Liquidation Commission)	"	57.645.788.45
e) Departament Stanu St. Zjedn. (Un. St. War Department)	"	17.123.569.28
f) Departament Marynarki St. Zjedn. (Un. St. Navy Department)	"	3.000.000.—
g) Urząd Marynarki Handlowej St. Zjedn. (Un. St. Shipping Board Em. Fl. Corp.)	"	3.517.411.68
h) The Baldwin Locomotive Works	"	6.965.000.—
i) Emisja obligacji dla pokrycia należności wobec „Service Motor Truck Company, Wabash Indiana“	"	1.689.722.95
j) Baltic American Line.	"	15.900.—
k) Amerykański Czerwony Krzyż	"	275.232.—
Razem	\$	184.457.964.69,
co stanowi ogólnego zadłużenia 65.092.‰		

2) FRANCJA (vide załącznik II).

a) Koszta wystawienia i utrzymania b. armji gen. Hallera.	Fr. fr.	265.753.182.14
b) Wydatki na b. Dywizję Syberyjską.	" "	50.000.000.—
c) Utrzymanie Polskiego Komitetu Narodow. w Paryżu	" "	1.650.000.—
d) Dostawa materiału wojskowego ze stoków demobilizacyjnych dla armji polskiej	" "	429.600.000.—
e) Dostawa materiału wojskowego ze stoków mobilizacyjnych w r. 1920	" "	17.625.374.85
f) Przewóz materiału wojskowego kolejami rządowymi	ca " "	12.000.000.—
g) Repatrjacja jeńców z Syberji.	" "	229.847.30
h) Druk banknotów złotych w zakładach Banque de France.	" "	4.000.000.—
i) Przewóz materiału wojskowego kolejami prywatnymi.	ca " "	3.000.000.—
Razem ca Fr. fr. 783.858.404.29,		
co stanowi ogólnego zadłużenia 22.240.‰		

3) ANGLJA (vide załącznik III).

a) Zobowiązania Polskiego Komitetu Narodowego w Paryżu z tytułu utrzymania polskich organizacji wojskowych w Rosji	ca Ł.	75.843. ² / ₂
b) Kredyty „reliefowe“	"	4.242.975.—
c) S-ka Handley Page Ltd.	"	56.031.—
Razem	Ł.	4.374.849. ² / ₂ ,
co stanowi ogólnego zadłużenia 6.496.‰		

4) WŁOCHY (vide załącznik IV).

a) Dostawa materiałów wojskowych przez Rząd Włoski	Lir.	15.988.232.—	
	Fr. zł.	36.325.490.—	
b) Aeronautica Ansaldo	Fr. fr.	1.259.605.—	
	Lir.	1.440.000.—	— 2.819.‰

5) HOLANDJA (vide załącznik V).

a) Holenderski Państwowy Urząd Odzieżowy	fl. H.	17.800.000.—	
b) kredyt reliefowy na owies	"	381.886.76	
c) " " na repatrjacje	"	36.800.—	
Razem	fl. H.	18.218.686.76	— 2.373.‰

6) NORWEGJA (vide załącznik VI).

a) Dostawa śledzi za pośrednictwem Rządu Norweskiego	Kor. n.	16.497.417.47	— 0.934.‰

7) DANJA (vide Załącznik VII.)

a) koszta repatrjacji	Kor. duńsk.	64.400.—	
b) koszty wysłania do Polski misji weterynaryjnej	" "	194.157.26	
c) dostawa owsa siewnego	" "	100.292.55	
Razem	Kor. duńsk.	358.849.81	— 0.025.‰

8) SZWECJA (vide Załącznik VIII.)

a) dostawa owsa siewnego	Kor. szw.	128.000.—	
b) koszty repatrjacji	" "	45.000.—	
Razem	Kor. szw.	173.000.—	— 0.015.‰

9) SZWAJCARJA (vide Załącznik IX.)

a) koszty repatrjacji	Fr. szw.	73.600.—	— 0.005.‰

II.

Udział procentowy powyżej podanych krajów w dostarczeniu kredytu Skarbowi Państwa uwi-
doczniony jest w załączonej tablicy Nr. 1.

III.

Zwiększenie się zadłużenia Skarbu Państwa wobec zagranicy odbywało się jak następuje:

przez Polski Komitet Narodowy w Paryżu zaciągnięto zobowiązań do r. 1919 (włączy- jąc sformowanie b. armji gen. Hallera)	\$	25.838.370.77	co stanowi — 9.118.‰
dług, zaciągnięty przez Rząd Polski w r. 1919.	"	162.109.294.55	" " — 57.206.‰
dług, zaciągnięty przez Rząd Polski w r. 1920.	"	84.055.537.72	" " — 29.662.‰
dług, zaciągnięty przez Rząd Polski w r. 1921.	"	11.376.407.63	" " — 4.014.‰
Razem	\$	283.379.610.67	100.000.‰

Powyższe cyfry zestawione są graficznie w tablicy Nr. 2. (zobacz „dodatek“ na końcu).

IV.

Wykazanie szczegółowe zużytkowania uzyskanych przez Rząd kredytów napotyka jeszcze na pewne trudności, gdyż materiały zakupione zagranicą, dla pewnego resortu, bywały w następstwie częś-

ciowo odstępiane resortom innym; część materiału znajduje się jeszcze na składach niepodzielona; część wreszcie jest jeszcze w drodze do Polski, a więc oczywiście nawet nie mogła ulec podziałowi.

Jednakże, jeżeli liczyć się tylko z dokonanym przydziałem materiałów (bez zwracania uwagi na następne odstępianie ich przez jedne resorty drugim) oraz z przewidywanym planem rozdziału materiałów, znajdujących się jeszcze na składach ogólnych lub w drodze, można stwierdzić, że z uzyskanych kredytów zużytkowano:

na aprowizację	\$ 167.790.022.99	co stanowi 59.210%
na uzbrojenie	" 81.320.103.68	" " 28.323%
na zdrowie publiczne	" 4.629.208.43	" " 1.633%
na opiekę społeczną (wraz z repatracją)	" 118.239.35	" " 0.417%
na inwestycje państwowe	" 21.871.262.16	" " 7.718%
na pomoc przemysłowi prywatnemu	" 4.089.782.88	" " 1.443%
na inne cele (utrzymanie Pol. Komitetu Narodowego w Paryżu, druk złotych polsk. i t. p. jak również obligi wydane, a podlegające zwrotowi ze względu na niewyczerpanie odnośnych kredytów)	" 3.560.990.18	" " 1.256%
	<u>\$ 283.379.610.67</u>	<u>100.000%</u>

Graficzne zobrazowanie zużytkowania uzyskanych kredytów vide tablica Nr. 3. (w dodatku na końcu).

DŁUGI W AMERYCE.

Długi Polski w Ameryce powstały z powodu poczynionych przez Rząd Polski zakupów bądź w Ameryce od instytucji rządowych amerykańskich, bądź w Europie ze stoków wojskowych amerykańskich oraz z kosztów transportu. Poza transakcjami kredytowymi z Rządem Amerykańskim dokonane zostały tylko dwie poważniejsze transakcje z osobami prywatnymi.

Szczegóły cyfrowe tych długów podane są w osobnym zestawieniu (załącznik I A), które składa się z następujących pozycji głównych:

A)

Długi wobec instytucji rządowych.

1) Dług względem Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego (American Relief Administration).

Wynika on z umowy zawartej przez Ministrów Skarbu i Aprobizacji w dn. 30/IV 1919 r., oraz z dalszych umów, dokonanych przez delegata Rządu do spraw zakupów w Ameryce, działającego na mocy pełnomocnictwa od Rządu Nr. 639 A V 280 z dn. 12 stycznia 1920 r., podpisanego przez Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu. Pierwotnie suma długu, powstałego z zakupów u pomienionej instytucji wynosiła \$ 63.410.504.07, została jednakże następnie w drodze weryfikacji rachunków zredukowaną do sumy \$ 51.671.749.36, pokrytej obligami Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej.

Dług ten jest obciążony 5% rocznie.

Terminy płatności — \$ 10.000.000.— 30/VI 1921 r. (nie zapłacone za wiedzą p. H. Hoovera i władz skarb. Stanów Zjedn.)

" 10.000.000.— 30/VI 1922 r.

" 10.000.000.— " 1923 r.

" 21.671.749.36 " "

W styczniu roku bieżącego została przez Kongres St. Zjednoczonych uchwalona ustawa, przewidująca możliwość konsolidacji zobowiązań dłużników zagranicznych Rządu Stanów Zjednoczonych i rozłożenie spłaty długu na raty do 1947 r. Ministerstwo Skarbu pragnie wykorzystać tę ustawę i wystąpi z odnośną propozycją wobec Rządu Stanów Zjednoczonych. Uwaga ta odnosi się do wszystkich następujących pozycji zobowiązań Polski wobec Rządu St. Zjedn. Rzeczowy wykaz zakupionego materiału podany jest w załączniku I B.

2) Dług względem Urzędu Zbożowego St. Zjedn. (U. St. Grain Corporation).

Kredyt ten został zrealizowany przez Delegata Rządu na podstawie wyżej pomienionego pełnomocnictwa. Zakupiono dwieście tysięcy ton mąki pszennej, przyznanej Polsce na kredyt początkowo rozporządzeniem Prezydenta St. Zjednoczonych, następnie aktem Kongresu.

Zobowiązania wydane na sumę

\$ 24.353.590.97

z których na " 12.201.311.22 przy stopie 5% płatne 30/VI.21 r.

zaś " 12.152.279.75 " " 6% " 1/I.25 r.

Dług ten zmniejszy się o \$ 41.076.60, co jest w sposób właściwy stwierdzone. Suma, płatna w r. 1921, jak również wszystkie odsetki w oczekiwaniu konsolidacji, o której wyżej, za wiedzą i zgodą Urzędu Zbożowego St. Zj. zapłaconymi nie zostały.

3) Dług względem Komisji Likwidacyjnej St. Zj.

Dług ten powstał z zakupów stoków wojskowych amerykańskich w Europie. Zakupy te dokonywane zostały bądź przez Polską Wojskową Misję Zakupów w Paryżu na podstawie uprawnień, udzielonych jej przez Radę Ministrów i Ministra Spraw Wojskowych, bądź przez utworzoną specjalnie w tym celu Polską Spółkę Dostaw i Odbudowy Sp. Akc. (Polish Relief and Supply Corporation) w Warszawie, która zakupy swe czyniła prawie wyłącznie na korzyść Rządu i za wiedzą Ministra Skarbu, działała zaś na podstawie swego statutu i pełnomocnictw, wydanych Zarządowi przez Spółkę. Zobowiązania zostały wydane na pełną sumę

\$ 57.645.788.45

Od tej jednak sumy została już uzyskana redukcja \$ 276.177,86 i winny nastąpić dalsze redukcje. Płatność tego długu w myśl kontraktów wypada między latami 1923 a 1925 (szczegóły załącznik I A). Obciążenie procentowe 5 od sta rocznie. Część procentów (\$ 1.176.454,11) wypadło opłacić 30/VI i 31/XII 1920 r. Z pozostałością Ministerstwo Skarbu czeka uregulowania w myśl ostatniego ustępu p. 1.

Wykaz rzeczowy nabytego materiału vide Załącznik I C.

4) Dług względem Departamentu Wojny St. Zjedn.

Zakupy stoków demobilizacyjnych w Ameryce od powyższej instytucji dokonywane były w r. 1920 i częściowo w r. 1921 przez Delegata Rządu w myśl powołanego wyżej pełnomocnictwa Nr. 639 A V 280 z dn. 12/I 1920 r. oraz pełnomocnictwa Nr. 26633/III z dn. 25/XI 1920 r. opartych na odnośnych uchwałach Rady Ministrów względnie Komitetu Ekonomicznego Ministrów, jak również przez Delegata Ministerstwa Spraw Wojskowych, działającego na mocy pełnomocnictw, udzielonych mu przez Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu Nr. A/5794/V z dn. 30/VI. 1920 r. i Nr. A/6211/V z dn. 20/VII 1920 r.

Zobowiązania dłużne wydane zostały na pełną odpowiadającą kontraktom sumę

\$ 17.123.569,28

od niej jednak odejdą poważne redukcje, nad którymi obecnie pracuje przedstawiciel Ministerstwa Skarbu w Waszyngtonie.

Termin spłaty od 5/I 1926 r. do 12/VIII 1927 r., jak to podano w załączniku I A. Stopa procentowa 5 od sta rocznie. Część procentów (\$ 521.327,42) opłacono 30/VI i 31/XII 1920 r. Na resztę Departament Wojny zgodził się czekać.

Wykaz rzeczowy uzyskanego materiału patrz załącznik I C.

5) Dług względem Departamentu Marynarki St. Zj.

Zakupy ze znajdującego się w Ameryce demobilu powyższego Departamentu dokonane zostały przez delegata Rządu na mocy pełnomocnictw, jak wyżej. Zobowiązanie dłużne wydane zostało na sumę kontraktową

\$ 3.000.000.—

Kontrakt jednakże został wyzyskany tylko do wysokości \$ 2.532.495,78; różnica na naszą korzyść jest przyznana w piśmie oficjalnym i kontrakcie dodatkowym; zobowiązanie dłużne zostanie zmienione, o ile Rząd Polski nie wykorzysta pozostałego kredytu na zakupy.

Termin spłaty — 27/III 1926 r.

Stopa procentowa 5% rocznie. Procenty były opłacone 31/XII 1920 r. w sumie \$ 114,166,17,—; później nie płacono w myśl uwagi p. 1.

Zużytkowanie rzeczowe tego kredytu podane jest w załączniku I C.

6) Dług względem Urzędu Marynarki Handlowej St. Zj. (U. S. Shipping Board Emergency Fleet Corporation).

Dług ten zaciągnięty został na pokrycie kosztów transportu części materiału, zakupionego na poczet kredytów podanych wyżej w pp. 1—5, a zrealizowanym był przez Delegata Rządu na podstawie powołanych wyżej pełnomocnictw.

Zobowiązania, wystawione na sumę

\$ 3.517.411,68,

pokrywającą całość lub część kosztów przewozu poszczególnych okrętów. Z tej sumy spłaconą być winna w r. 1921 i 1922 kwota \$ 2.534.174,32, zaś w r. 1926 kwota \$ 983.236,86; jednakże nic jeszcze spłaconem nie zostało, gdyż Rząd posiada pewne obietnice prolongaty tego długu.

Stopa procentowa wynosi 5 od sta rocznie; do końca r. 1921 wszystkie narosłe procenta spłacone zostały regularnie. Wyżej podana suma nie pokrywa wszystkich kosztów przewozu nabytych w Ameryce materiałów; na pokrycie poważnej części tych kosztów Rządowi Polskiemu udzieliła kredytu Wielka Brytania, o czym vide Załącznik III.

Zestawienie długów Skarbu Państwa wobec Ameryki

1 Resort obciążony	2 Wierzyciel	3 Suma ogólna	4 Specyfikacja sumy ogólnej		5 Rata roczna	6 Uwagi				
			Data wydatka względnie podpisania kontraktu	Data płatności						
Minist. Aptowizacji	U. S. Grain Corpor.	24.353.590,97	1	1. XII. 19	682.147,50	30.VI.1921	5%			
			4	19. XII. 19	146.632,50	"	"		"	
			6	12. III. 20	339.894,98	"	"		"	
			7	20. II. 20	241.211,63	"	"		"	
			8	12. III. 20	116.461,56	"	"		"	
			9	25. II. 20	220.055,10	"	"		"	
			10	16. II. 20	687.250,20	"	"		"	
			11	12. III. 20	541.665,90	"	"		"	
			12	22. III. 20	296.050,46	"	"		"	
			13	22. III. 20	665.925,43	"	"		"	
			14	26. III. 20	814.692,97	"	"		"	
			15	26. III. 20	790.972,09	"	"		"	
			16	2. IV. 20	662.919,32	"	"		"	
			17	2. IV. 20	391.214,34	"	"		"	
			18	9. IV. 20	804.591,99	"	"		"	
			19	9. IV. 20	195.069,22	"	"		"	
			20	13. IV. 20	313.952,37	"	"		"	
			27	26. IV. 20	828.633,04	"	"		"	
			28	23. IV. 20	483.892,20	"	"		"	
			29	23. IV. 20	663.427,14	"	"		"	
			30	13. IV. 20	442.370,45	"	"		"	
			31	12. V. 20	759.134,29	"	"		"	
			32	10. V. 20	453.966,98	"	"		"	
			33	13. V. 20	448.331,49	"	"		"	
			34	14. V. 20	68.553,18	"	"		"	
			40	2. VI. 20	47.377,06	"	"		"	
			73	7. VII. 20	30.720,85	"	"		"	
			82	14. VII. 20	62.196,98	"	"		"	
			86	13. VII. 20	12.152.279,75	30.IV.1923	60%		1.339.202,34	30.VI i 30.XII
			Minist. Aptowizacji							
			75	Am Relief Adm.	51.671.749,36	10.000.000,00	30.VI.1921		5%	
			76	"	"	10.000.000,00	" 1922		"	
			77	"	"	10.000.000,00	" 1923		"	
			78	"	"	21.671.749,36	" 1923		"	2.583.587,47
			Min. Spraw Wojsk. i Min. Kol. Żel.							
			42	Liquid. Commiss. of the U. S.	57.645.788,45	5.536.867,71	1.X.1925		50%	
			43	"	"	976.583,22	15.X.1925		"	1.IV - 1.X
			44	"	"	2.981.277,00	15.X.1925		"	15.IV - 15.X
			45	"	"	10.000.000,00	30.VI.1923		"	30.VI - 30.XII
			46	"	"	10.000.000,00	" 1923		"	"
			47	"	"	10.000.000,00	" 1924		"	"
			48	"	"	10.000.000,00	" 1924		"	"
			49	"	"	8.151.060,52	" 1924		"	2.882.289,42
			Min. Spraw Wojsk.							
			39	U. S. Navy Depart.	3.000.000,00	3.000.000,00	27.III.1926		50%	150.000,00
			Min. Spraw Wojsk.							
			35	U. S. Ship- ping Board	17.123.569,88	1.266.228,60	5. I. 1926		50%	30.XII
			36	"	"	701.000,00	2. II. "		"	30.VI - 30.XII
			37	"	"	8.616.500,00	5. III. "		"	"
			38	"	"	1.937.599,78	27. III. "		"	"
				"	"	3.423.150,00	14. X. "		"	"
				"	"	956.631,00	27. XI. "		"	"
				"	"	74.164,00	15. II. 1927		"	"
				"	"	10.200,00	31. I. "		"	"
				"	"	50.000,00	28. III. "		"	"
				"	"	17.168,25	1. IV. "		"	"
				"	"	5.739,00	10. V. "		"	"
				"	"	53.037,75	17. VI. "		"	"
				"	"	6.851,00	12.VIII. "		"	"
			41	"	3.517.411,68	400.314,14	8. V.1926		50%	30.IV - 30.XII
			50	"	"	58.976,23	15. V. "		"	"
			51	"	"	176.096,62	1. VI. "		"	"
			52	"	"	347.849,87	29. V. "		"	"
			74	"	"	160.614,86	14.VII.1921		"	"
			80	"	"	196.306,99	10. VII. "		"	"
			84	"	"	180.055,03	19. VII. "		"	"
			85	"	"	227.658,70	29. VII. "		"	"
			89	"	"	60.002,19	17.VIII. "		"	"
			90	"	"	239.622,10	26.VIII. "		"	"
			91	"	"	238.672,18	5. IX. "		"	"
			92	"	"	221.786,92	" "		"	"
			93	"	"	269.132,42	23.VIII. "		"	"
			94	"	"	206.869,18	3. IX. "		"	"
			95	"	"	11.517,56	29. VI. "		"	"
			96	"	"	55.632,71	4. XII. "		"	"
			97	"	"	32.789,80	11. XII. "		"	"
			98	"	"	175.568,44	29. XII. "		"	"
			99	"	"	108.181,40	5. II.1922		"	"
			100	"	"	149.734,94	5. II. "		"	"
				"	"	856.178,47	"		"	175.870,58

Ogólna suma według skryptów wystawionych rządowym instytucjom wynosi \$ 157.312.109,84

Min. Kol. Żel.	The Baldwin Loc. Work	6.965.000,00	1. I. 20	995.000,00	1. I. 1923	5%	348.250,00	1.1.-1,7
	"	"	"	995.000,00	" 1924	"	"	"
	"	"	"	995.000,00	" 1925	"	"	"
	"	"	"	995.000,00	" 1926	"	"	"
	"	"	"	995.000,00	" 1927	"	"	"
	"	"	"	995.000,00	" 1928	"	"	"
	"	"	"	995.000,00	" 1929	"	"	"
	Amer. Czer- wony Krzyż	275.232,00	3. I. 20	50.000,00	1.VII.1922	"	"	"
	"	"	"	50.000,00	1. I.1923	"	"	"
	"	"	"	50.000,00	1.VII.1923	"	"	"
	"	"	"	50.000,00	1. I.1924	"	"	"
	"	"	"	50.000,00	1.VII.1924	"	"	"
	"	"	"	25.232,00	1. V.1925	"	"	"
	Service Mo- tor Truck Comp.	1.689.722,95	27.VIII i 14.XI 1921		1.XII.1927	8%	135.177,84	"
Min. Przem. i Handlu	Balt. Amer. Line	15.900,00	7. I. 22	4.240,00	23.XI.1922	60%	246,06	23. XI. 22
	"	"	"	11.660,00	7 XII. "	"	641,80	7. XII. 22
Min. Skarbu	Poż dolar. ca	18.200.000,00	1. IV. 20		1. IV. 1940	"	ca 1.092.000,00	1. IV. - 1.10.

Zobowiązania wobec osób i instytucji prywatn. 27.145.854,95
Roczna suma procentów 9.563.443,48
Ogólna suma długu Polski wobec Ameryki wynosi \$ 184.457.964,79.

B)

Długi wobec osób prywatnych.**7) Dług wobec firmy „The Baldwin Locomotive Works“.**

Na podstawie kontraktu, zawartego w Paryżu w dn. 28/VII 1919 r. między Rządem Polskim, reprezentowanym przez Rządową Misję Zakupów, działającą na mocy pełnomocnictwa z dnia 4 czerwca 1919 r., a pomienioną firmą, zakupiono u tej ostatniej 150 lokomotyw z tyłu tendrami dla potrzeb Polskich Kolei Państwowych. Sumę transakcji pierwotnie według kontraktu określono na 6.975.000. — dolarów, faktycznie zaś wyniosła ona

\$ 6.965.000.—

Kredyt ten pokryty został skryptami dłużnymi Skarbu w ilości 1393.

Termin spłaty od 1/VII 1923 do 1/VII 1928 równymi ratami rocznymi.

Stopa procentowa wynosi 5 od sta rocznie.

Transakcja ta odpowiada wnioskowi, przedstawionemu Sejmowi Ustawodawczemu przez Ministra Skarbu z dn. 3/VI 1919 r. Nr. 33302/8870/III.

8) Polska Pożyczka Dolarowa.

Jest to jedyna pożyczka emisyjna zagranicą. Przeprowadzoną została ona za pośrednictwem firmy amerykańskiej „The Peoples Industrial Trading Corporation of the U. S.“ na podstawie kontraktu, zawartego z nią przez posła Rzplitej i delegata Ministerstwa Skarbu w Waszyngtonie w dn. 26 lutego 1920 r.

Rozpoczęta 23 maja 1920 r. sprzedaż obligacji tej pożyczki ukończoną została 3 października tegoż roku, przyniosłszy w sumie

ca 18.200.000 dolarów.

Ministerstwo Skarbu jest w możności podać tylko powyższą, zresztą bardzo przybliżoną sumę, zaś bezwzględnie ścisłej sumy netto, jaka wpłynęła do Skarbu wskazać nie może ze względu na to, że w chwili obecnej toczy się jeszcze sprawa z pomienioną firmą o jej wynagrodzenie za przeprowadzenie pożyczki, które to wynagrodzenie — wbrew kontraktowi — firma liczy sobie w kwocie wygórowanej, oraz dlatego, że z 900 różnych instytucji kredytowych i innych, które rozsprzedawały obligacje pożyczki, drobna ich ilość jeszcze z Przedstawicielstwem Polski w Ameryce się nie rozliczyła.

9) Dług wobec firmy „Service Motor Truck Comp. Wabash Indiana“.

Oдноśny kontrakt zawarty został w dniu 27/VII r. 1921 z uzupełnieniem umową dodatkową z dnia 14/XI 1921 r. przez Ministerstwo Spraw Wojskowych z upoważnienia Komitetu Ekonomicznego Ministrów i za wiedzą Komisji Lokomocyjnej Sejmu Ustawodawczego.

Przedmiot kontraktu: samochody ciężarowe i części składowe do nich. Suma kontraktu — \$ 1.689.722,95.

Forma zobowiązania, odsetki i termin spłaty — obligi skarbowe 8⁰/₀-owe, splatalne 1/XII 1927 r. z kuponami, płatnymi 1/III i 1/IX każdego roku.

Transakcja ta jest jeszcze warunkową, gdyż uzależnioną jest od pewnych klauzul umowy, szczególnie od wytrzymania próby przez dostarczone przedmioty.

10) Dług wobec „Baltic American Line“.

Zaciągnięty został 7/I 1922 r. na pokrycie części transportu materiałów z Ameryki przez Delegata Rządu na mocy jego pełnomocnictw, jak wyżej w p. 4.

wynosi on \$ 15.900.—

Stopa procentowa 6 od sta rocznie.

Termin płatności w 1922 r. (vide załącznik I A).

11) Dług wobec Amerykańskiego Czerwonego Krzyża.

Amerykański Czerwony Krzyż wpłacił na rachunek Ministerstwa Skarbu w P. K. K. P. w styczniu 1920 r. 3.000.000 Mk. Pismem Ministerstwa Skarbu z dnia 3/I 1920 r. L. 93543/25640. Ministerstwo Skarbu zobowiązało się wpłacić odnośną kwotę w Ameryce na rachunek A. C. K. w dolarach, co po ówczesnym kursie wynosiło sumę \$ 275.232.

Suma powyższa dotychczas nie została wpłaconą. Obecnie pismem z dnia 27/I. 1922 r. A. C. K. proponuje spłacenie jej w ciągu 5¹/₂ lat, począwszy 1 lipca r. b., ratami po 50.000 dol.

Załącznik I B.

OGÓLNE ZESTAWIENIE

towarów otrzymanych od Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego

N A Z W A T O W A R U	W A G A		W A R T O Ś Ć \$ ct.
	T.	kg.	
Mąka pszenna, żytnia i jęczmienna	143046	— 731	27.186.641.45
Ryż	14114	— 349	2.973.657.53
Ślonina, smalec i boczek	11931	— 980	8.669.947.29
Żyto	56512	— 680	8.383.952.18
Fasola	7805	— 441	2.159.879.12
Pszenica	6167	— 468	616.746.80
Groch	1610	— 428	434.815.56
Konserwy	—	—	8.377.314.14
Płatki owsiane	30	— 073	6.616.09
Bawełna			4.876.010.95
Kakao	47	— 604	19.993.68
			63.705.394.79

UWAGA: W rachunku ostatecznym przedstawiono \$ 63.410.504.07; od tej sumy odliczyć należy redukcję pierwszą, \$ 8 291.977.64 oraz redukcję drugą \$ 3.446.777.07.

Załącznik I C.

Zakupy od U. S. Liquidation Commission z demobilu w Europie:

Żywność i wyroby tytoniowe	\$	18.992.989.43
odzież, buty, materiały włókiennicze	"	18.806.172.00
owies i siano	"	2.105.713.72
uprzęż, dery, brezenty	"	341.229.51
muły z przyborem	"	151.456.48
materiały sanitarne, szpitalne, toalet	"	4.202.596.74
materiały techniczne i automobilowe	"	11.923.321.23
materiał lotniczy	"	795.505.52
maszyny do pisania	"	292.101.83
materiały biurowe, fotograficzne i inne	"	253.395.43
	\$	57.864.481.89
bonifikaty z faktur	"	218.693.44
	\$	57.645.788.45

UWAGA: Podział jest przybliżony z powodu, że przy fakturowaniu Komisja Likwidacyjna często mieszała rozmaite artykuły na tej samej fakturze i podawała tylko ogólną sumę.

Załącznik I. D.

1) Podział zakupów od Departamentu Wojny z demobilu w Ameryce.

żywność	\$	3.292.628.38	
umundurowanie	"	3.473.150.00	ulegnie redukcji
materiały sanitarne	"	823.131.00	" "
mat. kolejowe i techn.	"	9.534.660.00	" "
	\$	17.123.569.38	

2) Podział zakupów od Departamentu Marynarki.

żywność	\$	2.228.709.66
odzież	"	209.500.00
mater. techniczne	"	94.286.12
	\$	2.532.495.78

3) Podział należności Shipping Boardowi za fracht.

za przewóz materiałów kolejowych	\$	2.865.264.21
za przewóz umundurowania, żywności, mat. sanit. i darów	"	652.147.47
	\$	2.517.411.68

Załącznik II.

DŁUGI WE FRANCJI.

Wszystkie długi we Francji zostały użyte na pokrycie potrzeb obrony Państwa, oprócz dwu kredytów, z których pierwszy otwarty został Rządowi Polskiemu przez Banque de France na zapłatę kosztów druku banknotów złotych, drugi zaś — przez Rząd Francuski na częściowe pokrycie kosztów repatrjacji jeńców polskich z Syberji.

Poszczególne pozycje długu Rzeczypospolitej Polskiej we Francji, podane w zestawieniu cyfrowym w załączniku II A., przedstawiają się jak następuje:

I.

Wobec Rządu Francuskiego.

1) Koszta wystawienia i utrzymania b. Armji Polskiej, organizowanej we Francji (b. Armja gen. Hallera).

Podstawę prawną rozliczenia się z tego tytułu stanowi:

- a) Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej Francuskiej z dn. 4/VI 1917 r. o utworzeniu i utrzymaniu Armji Polskiej we Francji (Załącznik II B).
- b) Układ z dn. 27/I 1919 r. zawarty między Rządem Francuskim a Polskim Komitetem Narodowym w Paryżu, w przedmiocie zwrotu kosztów wyłożonych przez Rząd Francuski na utworzenie i utrzymanie tejże armji (Załącznik II C). Układ ten został potwierdzony uchwałą Rady Ministrów z dn. 29/XII 1920 r.

Podstawę rachunkową stanowią francuskie faktury za wydany materiał, odnośne inwentarze poszczególnych dywizji, w końcu wykazy klasyfikacyjne Centralnej Komisji Odbiorczej Materiałów b. Armji gen. Hallera.

Do dnia 31 grudnia 1921 roku władze francuskie przedstawiły Polskiej Likwidacji wojskowej 6.667 faktur na sumę Fr. 272.740.503,41
z tego usunięto, jako duplikaty 544 " " " " 6.987.321,27

Przyjęto do rzeczowego zbadania 6.123 faktur na sumę Fr. 265.753.182,14
Z tej ilości zatwierdzono i podpisano 4.129 " " " " 141.511.387,60
W opracowaniu w Polskiej Likwidacji Wojsk. 423 " " " " 17.106.460,17
W opracowaniu u władz francuskich 1.571 " " " " 107.135.334,37

Oczekiwanem jest dalsze dostarczenie faktur do ogólnej ilości około 10.000, co prawdopodobnie wynosić będzie około 350.000.000.— fr. fr.

Jak powiedziano w powyżej pomienionym układzie z dn. 26/I 1919 r., spłata powyższej należności dokonaną być winna w drodze zaciągnięcia specjalnej pożyczki o warunkach i gwarancjach do umówienia. Odnośne pertraktacje obu rządów, Polskiego i Francuskiego, jeszcze nie zostały wszczęte.

2) Wydatki na dywizję Syberyjską.

Francuskie Ministerstwo Skarbu oświadczyło Poselstwu Polskiemu w Paryżu, że wydatki te określają się w sumie 50.000.000 franków; ponieważ jednak odnośny materiał rachunkowy nie został jeszcze przedłożony Polskiej Likwidacji do sprawdzenia, suma powyższa nie może być już uważaną za definitywną.

3) Utrzymanie Polskiego Komitetu Narodowego w Paryżu.

Z tytułu utrzymania Polskiego Komitetu Narodowego w Paryżu przypada Rządowi Francuskiemu Fr. 1.650.000.— oprocentowanych w stosunku 5 od sta rocznie.

Powyższe trzy pozycje zobowiązań, jako wynikające z działalności Polskiego Komitetu Narodowego w Paryżu, Rząd Polski traktuje łącznie.

4) Dostawa materiału wojskowego ze stoków pomobilizacyjnych dla armji polskiej.

Dostawa powyższa została rozpoczęta w r. 1919 na mocy umowy podpisanej w Paryżu 23 kwietnia 1919 r. przez Prezydenta Ministrów I. J. Paderewskiego i Ministra Skarbu Francji Klotza na sumę początkowo 100.000.000.— fr.
kredytu materiałowego, przy jednoczesnym otwarciu kredytu gotówkowego na 4.600.000.— „
Następnie kredyt materiałowy został podniesiony dodatkowymi umowami
z dn. 4/VI 1919 r. o 200.000.000.— „
z dn. 24/X 1919 r. o 75.000.000.— „
z dn. 12/VIII 1920 r. o 50.000.000.— „
Razem 429.600.000.— „

z czego jednakże w rzeczywistości wykorzystano około 400 mil. fr.

Dług powyższy zabezpieczony jest obligacjami Rządu Polskiego, wyszczególnionymi w załączniku II A.

Procentowe obciążenie wynosi 5 od sta rocznie.

Rząd wystąpi w roku bieżącym wobec Rządu Francuskiego z propozycją uregulowania tego długu na nowych podstawach.

5) Dostawa materiałów ze stoków mobilizacyjnych francuskich w r. 1920.

O ile poprzedni dług zaciągnięty został na cele wyekwipowania armji polskiej, dostawy, objęte niniejszym punktem zużyte zostały w lecie 1920 r. Otwarty w tym celu kredyt wykorzystany został do wysokości fr. fr. 74.822.476,60

Kredyt ten został częściowo spłacony przez dostawę
cukru w wysokości fr. fr. 22.558.255,75
gotówką „ „ 34.638.846,— „ „ 57.197.101,75

Pozostaje do spłacenia . . . fr. fr. 17.625.374,85

6) Przewóz materiału wojskowego.

Za przewóz materiału wojskowego dla Polski kolejami żelaznymi państwowymi we Francji należeć się będzie suma dotychczas nieobliczona, przypuszczalnie około fr. fr. 12.000.000.—
Ponieważ łączy się ona rzeczowo z sumą, podaną w p. 4, Ministerstwo Skarbu sprawę jej spłaty traktować będzie łącznie z długiem, w powyższym punkcie odnotowanym.

7) Repatrjacja jeńców z Syberji.

Z powyższego tytułu Rządowi Francuskiemu przypada suma Fr. fr. 229.847,30, udzielonych na poczet Międzynarodowych Kredytów Odbudowy (Reliefs Credit) (Załącznik X), termin jej płatności przypada 1 stycznia 1925 r. Obciążenie roczne procentowe 5%.

II.

Wobec instytucji prywatnych.

8) Banque de France.

Dekretem Naczelnika Państwa z dnia 18 lutego 1919 r. upoważniony do tego specjalny Delegat Rządu zamówił w Zakładach Graficznych powołanej instytucji banknoty dla przyszłej złotej waluty. Koszta przygotowania tych banknotów w pomienionych zakładach miały wynosić ca 4.000.000.— fr. fr., na którą to sumę zostały wydane bony skarbowe. Faktycznie rzeczona koszta dosięgnęły cyfry 3.566.115,98, którą to kwotę w terminie już uiszczono.

9) Prywatne kompanje kolejowe.

Francuskim kompanjom kolejowym prywatnym należy się za przewóz materiału wojskowego (punkty 4 i 5) nieobliczonych dotąd, około 3.000.000 fr. Termin płatności tej sumy nie jest w chwili obecnej wyjaśniony.

ZESTAWIENIE.

długu Skarbu Państwa wobec Francji.

Wierzyciel i tytuł dłużny	Sumy poszczególne	№ obli- gów	Data obligów	Sumy poszczegól- nych obligów	Data spłaty ka- pitału	%	Suma roczna procen- tów	Data płat- ności %ów	Uwagi
Rząd Francuski.									
Wyekwipowanie armji gen. Hallera	fr. fr.—ca 265.753.182,14			Szczegóły rozrachunku nie są ostatecznie wyjaśnione					
Utrzymanie dywizji syberyjskiej	ca 50.000.000		„	„	„	„	„	„	
Utrzymanie Komite- tu Narodowego w Paryżu	1.650.000		„	„	„	„	„	„	
Kupno stoków po- mobilizacyjnych	429.600.000	—	21/V. 1920	4.600.000	21/V. 1922	6%	—	—	
			24/X. 1919	100.000.000	24/X. 1922	5%	—	—	
			24/XI. 1919	75.000.000	24/XI. 1922	„	—	—	
			1/VII. 1919	200.000.000	1/VII. 1922	„	—	—	
			7/VIII. 1920	50.000.000	7/VIII. 1922	„	—	—	
Kredyt wojenny 1920 r.	17.625.374,85		—	—	—	—	—	—	
Transport materiału wojennego	ca 12.000.000		—	—	—	—	—	—	
Repatriacja jeńców z Syberji	229.847,30	N.P.1	16/II. 1921	53.041,70	1/I. 1925	6%	1/1-1/VII	—	
			N.P.2	25/IV. 1921	176.805,60	„	„	„	1/1-1/VII
Instytucje pry- watne.									
Banque de France	4.000.000		—	—	—	—	—	—	w chwili obecnej spłaco- ne.
Prywatne kompanje kolejowe	ca 3.000.000		—	Szczegóły rozrachunku niewyjaśnione					

R A Z E M: Fr. Fr. — 783.858.404,29.

DÉCRET

Le Président de la République Française.

Sur le rapport du Président du Conseil, Ministre des Affaires Etrangères et du Ministre de la Guerre.

D é c r é t e :

Article 1. Il est créé, en France, pour la durée de la Guerre, une armée polonaise autonome, placée sous les ordres du haut commandement français et combattant sous le drapeau polonais.

Art. 2. La mise sur pied et l'entretien de l'armée polonaise sont assurés par le Gouvernement Français.

Art. 3. Les dispositions en vigueur dans l'armée française concernant l'organisation, la hiérarchie, l'administration et la justice militaire sont applicables à l'armée polonaise.

Art. 4. L'armée polonaise recrute:

1.o. Parmi les Polonais servant actuellement dans l'armée française;

2.o. Parmi les Polonais d'autre provenances admis à passer dans les rangs de l'armée polonaise en France ou à contracter un engagement volontaire pour la durée de la guerre au titre de l'armée polonaise.

Art. 5. Des instructions ministérielles ultérieures régleront l'application du présent décret.

Art. 6. Le Président du Conseil, Ministre des Affaires Etrangères et le Ministre de la Guerre sont chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'exécution du présent décret, qui sera publié au „Journal Officiel“ de la République Française et inséré au „Bulletin des Lois“.

Fait à Paris, le 4 juin 1917.

Par le Président de la République: R. POINCARÉ.

Le Président du Conseil
Ministre des Affaires Etrangères,
A. RIBOT.

Le Ministre de la Guerre
PAUL PAINLEVE.

A C C O R D

Entre le Gouvernement Français et le Comité National Polonais, au sujet de la liquidation des dépenses faites par la France, pour la mise sur pied et l'entretien de l'Armée Polonaise.

Le Comité National Polonais, stipulant au nom de la Nation Polonaise, qu'il représente à l'Etranger, déclare:

„Que les sommes qui ont été affectées depuis le 1-er juillet 1917 ou qui seront affectées par le Gouvernement de la République Française aux dépenses de l'Armée Polonaise, en accord avec le Comité National Polonais, constituent des avances dont la Nation Polonaise assurera le remboursement, dans le plus court délai possible, après la signature du traité de paix, au moyen d'un emprunt dont les conditions et garanties feront l'objet d'un accord ultérieur“.

Le Président
du Comité National Polonais
(—) Roman Dmowski.

Le Ministre
des Affaires Etrangères
(—) S. Pichon.

Załącznik III.

DŁUGI W ANGLJI.

Zobowiązania Polski w Anglji są przeważnie zobowiązaniami względem Rządu W. Brytanji; początek ich powstał jeszcze za czasów działalności Polskiego Komitetu Narodowego w Paryżu, który zaciągnął je na pokrycie kosztów utrzymania organizacji wojskowych w Rosji.

Z tych zobowiązań dotychczas zgłoszono przez Rząd Angielski i zaakceptowano £ 34.841.¹⁴/₈
Do tego dochodzi 6% „ 5.188.¹⁵/₃
Zgłoszono ale jeszcze nie zaakceptowano „ 35.812.¹²/₃

Razem £ 75.843.²/₂

Kredyt ten, jako zaciągnięty w chwili, gdy jeszcze Państwo Polskie nie istniało, przedstawia wiele trudności do jego ustalenia nad czym Rząd pracuje jaknajusilniej

Data jego spłaty nie ustalona.

Wszystkie pozostałe kredyty należą do kategorii tak zwanych kredytów „reliefowych“ (vide załącznik X) wynoszą one w sumie, pokrytej obligami Skarbu, kwotę £ 4.232.975 —/—, z czego suma £ 975. 975 —/— kredytowana jest na warunkach innych, niż ustalone dla Międzynarodowych Kredytów Odbudowy, gdyż termin kredytu jest tylko do 1 lipca 1923 r. (a nie do 1/1 1925 r.) przy obciążeniu 5% rocznie (a nie 6%), a to z tego powodu, że odnośny kredyt udzielonym był w roku 1919, t. j. przed utworzeniem systemu Kredytów Międzynarodowych Odbudowy.

Łączna więc suma zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej wobec Rządu Wielkiej Brytanji tak z tytułu zobowiązań Komitetu Narodowego, jak wydanych już obligów „reliefowych“ wynosi na dzień 31/XII 1921 r.

£ 4.308.818 ²/₂

Ponieważ poczynione były ostatnio pewne nowe dostawy, kwota powyższa nieco się podniesie, jednocześnie zaś ze względu na to, że niektóre przewidywane i już pokryte skryptami dłużnymi dostawy odpadną, zmniejszy się ogólna suma zadłużenia o £ 561.000 i odnośne skrypty dłużne zostaną wycofane.

Żadne odsetki od powyższych sum płacone dotychczas nie były; o ich skapitalizowanie Rząd poczynił starania wobec Rządu Angielskiego i otrzymał już na to zasadniczą zgodę.

Wykaz (niezupełny dla nieukończenia obliczenia) otrzymanych na poczet kredytów „reliefowych“ towarów, podany jest w załączniku III B.

Poza powyższymi zobowiązaniami wobec Rządu Wielkiej Brytanji Skarb Polski posiada jeszcze zobowiązanie względem prywatnej firmy Handley Page Ltd na materiały lotnicze, zaciągnięte na mocy kontraktu między Ministerstwem Spraw Wojskowych a firmą.

Suma kontraktu £ 121.725. —/—

Płatność ratami półrocznymi; ostatnia rata przypada 10 czerwca 1922 roku.

Stopa %-owa o 1 większa od stopy dyskontowej Bank of England

Spłacono dotychczas £ 65.694. —/—

Pozostaje: £ 56.031. —/—

O odroczenie tej raty Ministerstwo Skarbu już wystąpiło z odnośnymi staraniami wobec firmy za uprzejmem pośrednictwem p. Radcy Handlowego przy Poselstwie Wielkiej Brytanji w Warszawie.

Cyfrowe zestawienie długu Polski wobec Anglji znajduje się w załączniku III A.

ZESTAWIENIE

Załącznik III A.

długu Skarbu Państwa wobec Anglji.

Wierzyciel	Sumy poszczególne	№№ skryptów	Data skryptów	Suma skryptu	Data spłaty kapitału	%	Suma roczna %-tów	Data płatności %-ów
Rząd Angielski	£. 75.843.2/2	bez skryptów dłużnych			nie ust.	6%	4.550.12	nie ustal.
„	£. 4.242.975.00	bez №		975.975.00	1/1.23	5%		1/1—1/7
		P. 1—P. 11	31/12 20	1.100.000.00	„	6%		„
		P. — 12	31/12.20	19.000.00	„	„		„
		P. — 13	1/12.20	100.000.00	„	„		„
		P. — 14	1/12.20	81.000.00	„	„		„
		P. — 15	1/8. 21	17 000.00	„	„		„
		P. 16—26	8/2 21	1.100.000.00	„	„		„
		P. — 27	„	97.000.00	„	„		„
		P. — 28	1/3. 21	100.000.00	„	„		„
		P. — 29	„	53.000.00	„	„		„
		P. 30—P. 33	1/4. 21	400.000.00	„	„		„
		P. — 34	„	94.000.00	„	„		„
		P. — 35	1/5. „	37.000.00	„	„		„
		P. — 36	1/6. „	11.000.00	„	„		„
		P. — 37	1/7. „	16.000.00	„	„		„
		P. — 38	1/8. „	39.000.00	„	„		„
		P. — 39	1/9. „	3.000.00	„	„	244.210.15	„
Handley Page Ltd.	56.031.00	bez obligów na podstawie tylko kontraktu.			46.368.00	10/12.21		„
					10/6.22			„
					14/2.22			„
					22/3.22			„
	£. 4.374.849.2/2			7.829.13/4				
				1 833 6/8				

Załącznik III B.

Wykaz dostaw dla Polski na poczet kredytów odbudowy — Anglja.

PRZEDMIOT KREDYTU	Data kred.	Ilość dostarcz. w tonn. metr.	Wartość dostarcz. towarów łącznie z frachtem
Aparaty dezynfekcyjne	25 3.19	350	33 748.16. 7
Lekarstwa	17.4 19	380	68.194.14. 0
Materiał szpitalny	19.9.19		61.319. 8.10
Materiał kolejowy	14.5.19	2.737	500.000. 0. 0
Twill na bieliznę (3.200.000 yardów).	23 6.19	383	147.216.15. 9
Obuwie, skóra i narzędzia szewckie	29.7.20	617	98 344 7. 6
Mydło: 67 T.4 cwts.	23.3.20	637	5.501.11. 5
Towar i przywóz, st. Rex.	7.4.19	1.295	57.831 16. 8
Owies siewny	4.5.19	4.163	103.501.13. 10
	25.6.19		
Suchary dla wojska.	10.6.19	429	36.549.15. 0
Towar st. Peveryl.	1.4.19	2.144	78.328. 5. 2
Towar st. Marnetowne.	26.3.19	2.178	146.537. 5. 4
Fracht i asekuracja 20.000 T. mąki ze Stan. Zjednoczonych	19.5.19		116.888.13. 4
Przewóz 33.459 T. towarów ze stoków amerykańskich	19.5.19		100.047.12. 3
	22.8.19		
Przewóz 46.000 T. mąki ze Stan Zjed.	14.1.20		284.735 17. 5
	6 2.20		
	1920		
Frachty		429	36.549.15. 0
Wieprzowina z fasolą	12.8	6.240	105.698. 0. 0
Konserwy mięsne	1920	1.017	124.082. 0. 0
Meat & Vegetable Rations		300	18.879. 0. 0
Meat & Vegetable Rations	18.1.21	1.170	48.100. 0. 0
Konserwy mięsne z Indji.	22.2.21	4.600	160 000. 0. 0
Owies siewny	5.4.21	3.317	53.000. 0. 0
			261.100. 0. 0
Węlna (35.219 bel) i fracht.	5.11.20	5 370	650.000. 0. 0
Miedź i antymon.	dtto	1.400	124.200. 0. 0
		25	
Skóra podeszwiana.	dtto	—	0. 0. 0
Ogółem			£ 3 715.477.13. 1

Załącznik IV.

DŁUGI WE WŁOSZACH.

Długi we Włoszech zaciągnięte są wyłącznie na cele wojskowe. Główniej ich części udzielił Rząd włoski w momencie b. trudnym dla Państwa, mianowicie podczas inwazji ukraińskiej na Wschodnią Galicję i Lwów. Rząd Włoski przy tem okazał wybitnie życzliwe zrozumienie chwili, przysławszy cały szereg materiału wojskowego tylko na podstawie ustnego zwrócenia się do tutejszych przedstawicieli Włoch z wyłączeniem potrzeby natychmiastowej pomocy.

Zasady rozrachunku z tytułu tego długu ustalone zostały w umowie między Rządem Polskim a Rządem Włoskim z dnia 23 sierpnia 1921 roku, podpisanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Posła Włoch w Warszawie; umowa ta ze względu na brak ostatecznego wyrównania przedstawionych rachunków nie została jeszcze Sejmowi przedłożona.

Zasady te są następujące: spłacalność długu do roku 1926 włącznie. Oprocentowanie 6 od sta rocznie. Suma długu określa się w lirach i frankach złotych, przy czem za frank złoty przyjmuje się frank szwajcarski, który spłaca się w lirach według przeciętnego kursu lira w stosunku do franka szwajcarskiego w okresie dostawy. Spłata odbywa się przez dostawy produktów przemysłu polskiego i gotówkowemi wyrównaniami co roku

Ogólna suma długu, ostatecznie jeszcze nie uzgodniona, wynosi — Lirów 15.988.232. —
Fr. zł. 36.325.490. —

W sumę tą oprócz wartości materiałów wojskowych wschodzą koszta repartycji jeńców.

Następnie Ministerstwo Spraw Wojskowych zawarło trzy umowy z prywatną firmą włoską Aeronautica Ansaldo w Turynie w dniu 27/III. 1920 r., 27/VIII. 1920 r. i 12/VIII. 1921 r.

Kredyt został uzyskany dwuletni przy stopie procentowej dla pierwszych dwóch kontraktów 7 od sta dla 3-go 8 od sta rocznie.

Suma I-go kontraktu zamieniona, zgodnie z 2-im kontraktem, z lirów na franki francuskie wynosi: — Fr. fr. 601.920.

Suma II-go kontraktu — Fr. fr. 657.685.

Suma III-go kontraktu — Lirów 2.215.500.

Z tej ostatniej sumy ma być wpłacone gotówką, mniej więcej w marcu (w zależności od dostawy), Lir. 775.425 pozostałość — lir. 1.440.075 jest kredytowaną, jak wyżej.

Zestawienie tych długów vide załącznik IV. A.

Załącznik IV A.

ZESTAWIENIE

długu Skarbu Państwa wobec Włoch.

Wierzyciel	Sumy poszczególne	N. Obligów	Daty obligów	Data spłaty kapitału	%	Suma roczna procentów	Data płatności procentów
Rząd Włoski	Lir. 15.988.232 Fr. zł. 36.325.490	szczegóły ustalone w umowie z dn. 23/VIII 1921 r., która jeszcze nie weszła w życie (vide załącznik IV).					
Aeronautica Ansaldo	Fr. fr. 601.920	A.	27/III.20 r.	27/III.22 r.	7	42.134,40	27/III-27/IX
"	Fr. fr. 657.685	B.	27/VIII.20 r.	27/VIII.22 r.	"	46.037,95	27/VIII-27/II
"	Lir. 1.440.075	AAI.	12/VIII.21 r.	12/VIII.23 r.	8	115.206,—	12/VIII-12/II
Razem . .	Lir. 17.428.307 Fr. zł. 36.325.490 Fr. fr. 1.259.605			Razem .		203.378,35	

Załącznik V.

DŁUGI W HOLANDJI.

Długi Polski względem Holandji mają dotychczas charakter wyłącznie zobowiązań międzyrządowych i składają się z trzech pozycji.

1) Długi względem Holenderskiego Państwowego Urzędu Odzieżowego (Rijkskleedingvoorziening).

Pochodzi on z umowy na zakup od powyższego urzędu odzieży i materiałów odzieżowych, zawartej w dniu 16/VI 1919 r. między Rządem Holenderskim a Polską Państwową Misją Zakupów, działającą w imieniu Rządu Polskiego na mocy pełnomocnictwa z dnia 4/VI 1919 r. przy udziale przedstawiciela Ministerstwa Aprowizacji, występującego na podstawie upoważnienia tegoż Ministerstwa z dnia 4/VI 1919 r.

Zakup powyższy dokonany został na sumę
fl. H. 17.800.000.—

bez procentów z terminem płatności 2/I 1922 roku.

Uzyskane materiały rozsprzedane zostały pomiędzy ludność przez Państwowy Urząd Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby za kwotę Mk. 243.672.503,40. W wyżej oznaczonym terminie zobowiązanie, będące w mowie, nie zostało pokrytem, i Rząd wystąpił wobec Władz Holenderskich z propozycją uregulowania długu na podstawach innych, niż jakie są przewidziane w kontrakcie.

2) Dług z tytułu zakupu owsa siewnego.

Na podstawie uchwały Komitetu Ekonomicznego Ministrów z dnia 13/X 1920 r. o repartycji kredytów reliefowych między poszczególne Urzędy (vide załącznik X) Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych zakupiło od firm prywatnych za pośrednictwem Rządu Holenderskiego

1.723.350 kg. owsa za fl. H. 381.886,76.

Zakup ten dokonany był w tem przeświadczeniu obu stron (polskiej i holenderskiej), że zaliczony on zostanie na poczet kredytów „reliefowych“; z tego też powodu Międzynarodowy Komitet Kredytów Odbudowy wciągnął go do spisu kredytów udzielonych za jego pośrednictwem, i w następstwie przysłał do podpisu oblig typu międzynarodowych bonów „reliefowych“ (6%-owy płatny 1/I 1925 r.).

Ponieważ jednak Stany Jeneralne Holandji w międzyczasie odmówiły Rządowi Holenderskiemu zatwierdzenia jego wniosku o udzieleniu kredytów reliefowych, charakter tego długu nieco się skomplikował. W każdym bądź razie odnośny skrypt dłużny, nadesłany dla podpisu przez Międzynarodowy Komitet Kredytów Odbudowy, został mu po podpisaniu zwrócony i przezeń przyjęty.

3 Dług z tytułu przyjętej przez Holandję części kosztów repatriacji jeńców.

Dług „reliefowy“, jak wyżej w sumie fl. H. 36.800.

Skrypt dłużny wydany za pośrednictwem Międzynarodowego Komitetu Kredytów Odbudowy.

Zestawienie dat powyższych długów podano w załączniku V. A.

Załącznik V A.

Zestawienie bonów wydanych Holandji.

Wierzyciel	Suma poszczególna	Nr Nr bonów	Data bonów	Data spłaty	Stopa %-owa	Suma roczna %-ów	Data płatności %-ów
Rząd Holend.	17.800.000.—	1 — 178	16/IV.19 r.	2/I. 22 r.	bez %		
	381.886.76	N. 2. P.	19/III. 21 r.	1/I. 25 r.	6 %	22.913,20	1/I 1/VII
	36.800.—	N. 1. P.	1/X. 21 r.	„ „	„	2.208,—	„ „
Razem . .	Hfl. 18.218.686,76			Razem . .	Hfl.	25.121,20	

Załącznik VI.

DŁUGI W NORWEGJI.

W Norwegji Rząd Polski posiada zobowiązania dłużne tylko wobec Rządu Norweskiego, a to z następujących tytułów:

1) **Kontrakt na zakup śledzi z dn. 3/XI. 1920 r.** podpisany przez posła Polskiego w Chrystjanji na mocy specjalnego w tym celu upoważnienia

na Kor. szw. 13.241.835.53

Według tego kontraktu dług powyższy miał być spłacony w trzech ratach:

1/XI. 1920 r. — Kor. szw. 4.500.000.
2/XI. 1921 r. — Kor. szw. 3.000.000.
w 1925 r. — reszta.

W następstwie Rządowi udało się przenieść ten dług na kredyty „reliefowe“, wobec czego obecnie płatność jego przypada 1/I. 1925 r. przy stopie procentowej 6 od sta rocznie.

2) **Kontrakt na zakup śledzi z dn. 22/I. 1921 r.** podpisany, jak wyżej, odrazu na podstawach kredytu „reliefowego“

na sumę Kor. Norw. 3.255.581.94.

Termin płatności 1/I. 1925 r. stopa %-owa 6 od sta rocznie.

Załącznik VI A.

ZESTAWIENIE

długu Skarbu Państwa wobec Norwegji.

Wierzyciel	Sumy poszczególne	Nr bonów	Data bonów	Data spłaty	%	Suma roczna procentów	Data płatności
Rząd Norweski	13.241.835.53	P. 1	12. 1920	1/1. 25 r.	6%	299.587.60	1/1.—1/7.
	3.255.581.94	P. 2	23/3. 1921	"	"	195.334.92	" "
Kor. n.	16.497.417.47			Kor. n.		494.922.52	

Załącznik VII.

DŁUGI W DANJI.

Kredyty, uzyskane w Danji, noszą charakter wyłącznie kredytów „reliefowych“ (vide załącznik X.). Są one następujące:

1) **Udział Rządu Duńskiego w kosztach repatrjacji jeńców polskich.**

Kor. Duńsk. 64.400.

2) **Koszty duńskiej misji weterynaryjnej dla walki z księgosuszem.**

Kor. duńsk. 194.157.26.

3) **Kontrakt na zakup owsa siewnego.**

Na mocy tego kontraktu z dnia 15/IV. 1921 r., zawartego przez specjalnie w tym celu upoważnionego ajenta P. U. Z. A. P. P. na kraje skandynawskie, Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych otrzymało 488976 klg. owsa za sumę

Kor. duńsk. 100.292.55.

Załącznik VII. A.

ZESTAWIENIE

długu Skarbu Państwa wobec Danji.

Wierzyciel	Sumy poszczególne	Nr obligów	Data obligów	Data spłaty	%	Suma roczna procentów	Data płatności
Rząd Duński	64.400.—	P. 1.	1/X — 21	1/1 — 25	6%	3.864.—	1/1—1/VII
	194.157.26	P. 2.	2/IV—21	"	"	11.649.44	"
	100.292.55	P. 3.	13/IX—21	"	"	6.017.55	"
Razem kor. duń.	358.849.81			Razem		21.530.99	

Załącznik VIII.

DŁUGI W SZWECJI.

Skarb Polski posiada w Szwecji zobowiązania tylko wobec Rządu Szwedzkiego, a mianowicie:

1) Z tytułu kontraktu na owies siewny z dnia 15/IV. 1921 r., podpisanego przez Agenta P. U. Z. A. P. P. na kraje skandynawskie na mocy specjalnego upoważnienia od Rządu.

Zakupiono 591.615 klg. owsa za sumę Kor. szw. 197.703.46, z których gotówką zapłacono—Kor. szw. 69.703.46 na pozostałość

t. j. na Kor. szw. 128.000.

wystawionym został skrypt dłużny „reliefowy“.

Termin spłaty 1/I. 1925 r. Stopa procentowa 6 od sta rocznie.

2) Z tytułu udziału Szwecji w repatriacji jeńców polskich, wystawionym został skrypt dłużny „reliefowy“

na sumę Kor. szw. 45.080.

Załącznik VIII A.

ZESTAWIENIE

długu Skarbu Państwa wobec Szwecji.

Wierzyciel	Sumy poszczególne	Nr. bonów	Data bonów	Data spłaty	Stopa procentowa	Raty procentowe roczne	Data płatności %-ów
Rząd Szwedzki	128.000.—	P. 1.	1/V. 1921	1/I. 1925	6%	7.680.—	1/I—1/VII
	45.080.—	P. 2.	1/III. 1921	„ „	„	2.704.80	„ „
Razem kor. szw.	173.080.—				Razem	10.384.80	

Załącznik IX.

DŁUGI W SZWAJCARJI.

Rząd Szwajcarski udzielił Polsce jednego tylko kredytu na pokrycie części kosztów repatriacji jeńców Polskich w sumie

Fr. szw. 73.600.

Kredyt ten jest kredytem „reliefowym“

Data jego płatności— 1/I. 1925 r.

Stopa procentowa — 6 od sta rocznie.

Suma procentów rocznych — Fr. szw. 4.416 płatna jest w dwóch ratach — 1/I i 1/VII każdego roku.

Dług został pokryty obligiem № S. P. 1.

Poza powyższym długiem względem Rządu Szwajcarskiego, innych długów w Szwajcarji Skarb Państwa nie posiada.

Załącznik X.

Międzynarodowe Kredyty Odbudowy

czyli tak zwane Kredyty „reliefowe“.

Zebrani na konferencji Międzynarodowej w Paryżu w dn. 21—22 kwietnia 1920 r. przedstawiciele: Argentyny, Belgii, Danji, Francji, Holandji, Kanady, Norwegji, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Szwajcarii, Szwecji i Wielkiej Brytanji, w celu uzgodnienia dotychczas rozpięzchniętej akcji powyżej wyliczonych państw w kierunku odbudowy i podniesienia ekonomicznego państw nowopowstałych, bądź osłabionych przez wojnę, postanowili akcję powyższą uzgodnić i ująć ją w karby jednolitego systemu.

W dążeniu do tego pomienione Państwa utworzyły w Paryżu Międzynarodowy Komitet Kredytów Odbudowy Ekonomicznej, (International Committee for Relief Credits.) który zajął się repartycją zgłoszonych przez powyższe państwa kredytów towarowych między, państwami ich potrzebującymi.

Komitet ten ustalił w porozumieniu z Komisją Odszkodowań wzory skryptów dłużnych, jednako obowiązuje wszystkie państwa, które z kredytów korzystałyby, określił stopę procentową (6%) jednakową dla wszystkich zobowiązań i jednakowy termin spłaty (1/1 1925 r.); pozatym postanowił, że stosunki dłużne między państwami, powstałe na zasadzie udzielenia i wyzyskania kredytów „reliefowych“ nie mogą być traktowane indywidualnie przez poszczególnych wierzycieli i dłużników, t. j. że żaden wierzyciel z tytułu kredytów „reliefowych“ nie może traktować jednego ze swych dłużników z tegoż tytułu inaczej niż wszystkich innych dłużników tego rodzaju i odwrotnie; wreszcie, że w ustalonej sumie długu „reliefowego“ wogóle nie mogą zajść żadne zmiany przed upływem wyżej podanego terminu.

Zgodnie z wyżej wspomnianą repartycją Polska mogła była uzyskać

	\$ 72.914.000.—, w czem
od Stan. Zjednoczon. Ameryki Północnej	\$ 51.860.000.—
„ Wielkiej Brytanji	„ 18.521.000.—
„ Szwecji	„ 1.923.000.—
„ Holandji	„ 680.000.—

Plan powyższy, w granicach zresztą sumy ogólnej, mógł być zmodyfikowany.

Rząd Polski zgłosił swój akces do tych kredytów, które też mu były w zasadzie przyznane, a których wyzyskanie Komitet Ekonomiczny Ministrów na posiedzeniu z dnia 13/X 1920 r. rozdzielił między odnośne urzędy polskie w ten sposób, że

Ministerstwu Przemysłu i Handlu	pozwolono wyzyskać do \$ 6.642.000
P. U. Z. A. P. P.	„ „ „ „ 7.716.000
Min. Apropowizacji	„ „ „ „ 25.000.000
Min. Rolnictwa	„ „ „ „ 4.382.000
Min. Zdrowia	„ „ „ „ 534.000
Min. Kolei Żelaznych	„ „ „ „ 25.000.000
na transport użyć	„ „ „ „ 6.501.000

Razem . . . \$ 75.775.000

Przeprowadzenie zakupu i ekspedycji powierzone było w zasadzie P. U. Z. A. P. P.; tylko odnośnie do towarów, których zakup wykraczał poza kompetencje P. U. Z. A. P. P. czynności te miały spełniać zainteresowane Ministerstwa i Urzędy za pośrednictwem polskich przedstawicieli zagranicą.

Wobec tego, że żądania Rządu Polskiego co do potrzebnego materiału na kredyt „reliefowy“ od poszczególnych państw nie zawsze mogły być zadowolone, program ustalony na posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego Ministrów z dnia 13/X 1920 r. musiał ulec pewnym zmianom.

Ogólne zestawienie kredytów „reliefowych“, uzyskanych przez Polskę, podane jest w załączniku X. A.; wyjaśnienia poszczególnych pozycji vide poszczególne przeglądy zadłużeń wobec oddzielnych państw.

Załącznik X A.

WYKAZ ZADŁUŻENIA POLSKI

wobec państw europejskich z tytułu kredytów reliefowych
po dzień 31.XII 1921

Państwo— Wierzyciel	sumy i waluty po- szczególne	Sumy ogólne w walu- tach poszczególnych	Sumy ogólne we fr. szwajc. w/g. kursów z dn. 31.XII 1921 r.	Uwagi.
Francja	fr. fr. 53.041.70	Fr. fr.		(co pokryte długiem) repatracja
„	„ „ 176.805.60	„ „ 229.847.30	fr. szw. 95.846.—	
Angja	£. 975.975.—			materiał kolejowy, owies siewny, medykamenty metal dla przemysłu wełna, żywność, transport tego wszystkiego
„	„ 1.100.000.—			
„	„ 19.000.—			
„	„ 100.000.—			
„	„ 81.000.—			
„	„ 17.000.—			
„	„ 1.100.000.—			
„	„ 97.000.—			
„	„ 100.000.—			
„	„ 53.000.—			
„	„ 400.000.—			
„	„ 94.000.—			
„	„ 37.000.—			
„	„ 11.000.—			
„	„ 16.000.—			
„	„ 39.000.—			
„	„ 3.000.—	£. 4.242.975.—	„ 91.987.720.—	
Szwajcjarja	Fr. szw. 73.600.—	Fr. szw. 73.600.—	„ 73.600.—	owies siewny repatracja
Holandja	Fl. h. 381.886.76			
„	„ 36.800.—	Fl. h. 418.686.76	„ 791.318.—	
Norwegja	K. norw. 13.241.835.53			śledzie
„	„ 3.255.581.94	K. norw. 16.497.417.47	„ 13.611.194.—	
Szwecja	„ szw. 128.000.—			owies siewny repatracja
„	„ 45.080.—	K. szw. 173.080.—	„ 223.273.—	
Danja	„ duńsk. 194.157.26			owies siewny koszta misji weteran. repatracja
„	„ 100.292.55			
„	„ 64.400.—	K. duńsk. 358.849.81	„ 371.410.—	
		RAZEM . .	Fr. szw. 107.154.361.—	
		czyli Dol.	20.949.044.18	

W Stanach Zjednoczonych od U. St. Relief Administration Polska otrzymała kredyt w wysokości: \$ 51.671.749.36 czyli Fr. szw. 265.076.074.—

Jednakże zasady reliefowego kredytu amerykańskiego różnią się od zasad takiegoż kredytu europejskiego, przeto nie mogą być rozpatrywane pod kątem widzenia tych ostatnich.

Przeciętny na podstawie notowań pierwszego i ostatniego dnia każdego miesiąca,
kurs ważniejszych walut zagranicznych na giełdzie warszawskiej w r. 1919, 20 i 21.

FUNTY ANGIELSKIE.

	1919 r.	1920 r.	1921 r.
Styczeń . . .	43.80	487.12	2.611.00
Luty	47.50	529.82	3.218.75
Marzec	52.10	606.00	3.392.50
Kwiecień . . .	56.55	712.50	3.356.25
Maj	70.07	756.25	3.726.25
Czerwiec . . .	73.45	658.62	5.191.25
Lipiec	84.25	686.25	7.765.00
Sierpień . . .	108.82	791.25	9.025.00
Wrzesień . . .	140.75	893.75	16.525.00
Październik . .	162.00	1.026.25	17.621.00
Listopad . . .	185.50	1.487.50	13.506.25
Grudzień . . .	382.12	2.020.00	13.087.50

DOLARY AMERYKAŃSKIE.

	1919 r.	1920 r.	1921 r.
Styczeń . . .	—	131.50	710.00
Luty	10.60	153.00	855.00
Marzec	11.65	158.93	852.59
Kwiecień . . .	13.75	169.25	828.75
Maj	15.30	181.06	925.12
Czerwiec . . .	16.25	159.12	1.549.50
Lipiec	18.40	171.12	2.220.00
Sierpień . . .	24.17	204.50	2.442.50
Wrzesień . . .	31.67	244.00	4.455.00
Październik . .	38.12	283.75	4.137.50
Listopad . . .	44.87	410.00	3.307.50
Grudzień . . .	91.60	552.50	3.186.25

FRANKI SZWAJCARSKIE

	1919 r.	1920 r.	1921 r.
Styczeń . . .	—	24.87	99.00
Luty	1.55	26.03	130.75
Marzec	2.10	27.82	133.75
Kwiecień . . .	2.25	33.37	141.50
Maj	2.85	36.29	169.50
Czerwiec . . .	3.00	30.65	—
Lipiec	3.10	30.03	331.00
Sierpień . . .	4.88	37.00	345.00
Wrzesień . . .	5.77	40.50	—
Październik . .	6.87	47.25	790.00
Listopad . . .	8.40	65.00	608.00
Grudzień . . .	20.00	88.50	651.25

FRANKI FRANCUSKIE

	1919 r.	1920 r.	1921 r.
Styczeń . . .	—	11.81	44.19
Luty	1.80	11.59	59.25
Marzec	2.06	11.91	62.68
Kwiecień . . .	2.20	12.02	61.59
Maj	2.20	13.43	76.75
Czerwiec . . .	2.54	13.31	109.81
Lipiec	2.76	13.69	176.12
Sierpień . . .	3.23	16.37	192.40
Wrzesień . . .	3.85	17.25	351.12
Październik . .	4.52	19.45	337.50
Listopad . . .	5.02	26.75	230.12
Grudzień . . .	11.17	34.62	237.00

Kursy od stycznia do maja 1919 roku zostały ustalone dla wszystkich na podstawie poszczególnych bardzo nielicznych transakcji w P. K. K. P.

Co zaś do franka szwajcarskiego nie był on i po pierwszym maja 1919 roku notowany codziennie, wobec czego dla ustalenia przeciętnego zostały wzięte kursy odpowiednich najbliższych dni miesiąca.

Część trzecia.

GWARANCJE FINANSOWE.

Normy prawne o udzielaniu gwarancji.

I. Normy o udzielaniu gwarancji finansowych przez Państwo nie istniały do dn. 13 lutego 1920 r.

II. W dniu 13 lutego 1920 r. Sejm powziął uchwałę, uzupełniającą ogólnikową uchwałę Sejmu z dnia 20 lutego 1919 r. (Dziennik Praw z r. 1919 Nr. 19 poz. 226) o powierzeniu Józefowi Piłsudskiemu dalszego prowadzenia Urzędu Naczelnika Państwa, mocą której: „przyjmowanie przez Państwo gwarancji finansowych nie może (odtąd) nastąpić bez uprzedniego zezwolenia Sejmu“ (Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 17 z dnia 25 lutego 1920 r. poz. 84).

W rozwinięciu powyższej ogólnej uchwały, Sejm uchwalił dwie ustawy, a mianowicie:

1) Ustawę z dnia 13 lipca 1920 r. (Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 62 z dnia 27 lipca 1920 r. poz. 399), upoważniającą Ministra Skarbu do udzielania kooperatywom pracowników państwowych pomocy finansowej do wysokości 300.000.000 mk. p. na zaopatrzenie członków kooperatyw w mieszkania, środki żywności i artykuły pierwszej potrzeby;

2) oraz ustawę z dnia 19 listopada 1920 r. (Dziennik Ustaw R. P. № 112 z dnia 11 grudnia 1920 r. poz. 734) o upoważnieniu Ministra Skarbu do udzielania gwarancji finansowej do sumy 400.000.000 mk. p. instytucjom użyteczności publicznej, przedsiębiorstwom przemysłowym i handlowym celem nabycia artykułów pierwszej potrzeby, tudzież środków technicznych, maszyn, narzędzi i surowców, niezbędnych do podtrzymania życia gospodarczego w kraju.

III. Przepis Ustawy Konstytucyjnej, regulujący zasadniczo powyższy przedmiot, przytoczony jest w dosłownem brzmieniu na pierwszej stronie tego wydawnictwa.

A.

Gwarancje udzielone miastom.

1	2	3	4
Numer porządkowy	Nazwa miasta	Suma gwarantowana i waluta	Przedmiot gwarancji
1	Gmina miasta Lwowa.	10.000.000 koron.	Pokrycie niedoborów administracyjnych miasta Lwowa.
2	Gmina miasta Krakowa.	12.500.000 koron.	Poreka za spłatę pożyczki komunalnej, zaciągniętej na zakup kopalni gwarectwa Jaworznickiego.
3	Gmina miasta Lwowa.	12.500.000 koron.	Poreka za spłatę pożyczki komunalnej, zaciągniętej na zakup kopalni gwarectwa Jaworznickiego.
4	Gmina miasta Lwowa.	5.000.000 koron.	Pokrycie niedoborów administracyjnych miasta Lwowa

5	6	7	8
Kto udzielił gwarancji (data i numer aktu względnie uchwały)	Gwarancja została sfinansowana przez	Termin upływu gwarancji	U W A G A
Prezydent Ministrów i Minister Skarbu 20 kwietnia 1919 roku Nr 26784/S.III. Ministerstwa Skarbu.	Polski Bank Przemysłowy we Lwowie.	1 maja 1920 roku.	Terminu płatności gmina miasta Lwowa nie dotrzymała, wobec czego Bank zażądał od Ministerstwa Skarbu spłaty. Polecono Magistratowi miasta Lwowa pokryć zobowiązanie z sum podatków, podwyższonych znacznie i zawiadomiono o powyższem Polski Bank Przemysłowy.
Prezydent Ministrów i Minister Skarbu 12 sierpnia 1919 roku Nr. 55841/15560 S. III. Ministerstwa Skarbu.	Polski Bank Krajowy we Lwowie.	Pożyczka spłacalna w ciągu 57 lat.	
Prezydent Ministrów i Minister Skarbu 12 sierpnia 1919 roku Nr. 55841/15560 S. III. Ministerstwa Skarbu.	Polski Bank Krajowy we Lwowie.	Pożyczka spłacalna w ciągu 57 lat.	
Prezydent Ministrów i Minister Skarbu 13 grudnia 1919 roku Nr. 84439/ S. III. Ministerstwa Skarbu.	Polski Bank Krajowy we Lwowie.	1 lutego 1921 roku.	Zobowiązanie nie zostało przez miasto Lwów uregulowane, wobec czego Polski Bank Krajowy zażądał od Ministerstwa Skarbu zapłacenia sumy pożyczkowej. Polecono Magistratowi miasta Lwowa uregulować zobowiązanie z podatków, znacznie podwyższonych i zawiadomiono o powyższem Polski Bank Krajowy.

B.

Gwarancje udzielone spółkom i stowarzyszeniom.

1	2	3	4
Numer porządkowy	Nazwa Spółki (Stowarzyszenia) i siedziba	Suma gwarantowana i waluta	Przedmiot gwarancji
1	Związek Stowarzyszeń Spółdzielczych pracowników kolejowych w Poznaniu.	12.000.000 marek.	Na aprowizację pracowników kolejowych.
2	Związek Stowarzyszeń Spółdzielczych pracowników kolejowych w Poznaniu.	6.000.000 marek	Na aprowizację pracowników kolejowych.
3	Okręgowy Związek Stowarzyszeń Spółdzielczych Kolejowych we Lwowie.	5.100.000 marek.	Na aprowizację pracowników kolejowych.
4	Okręgowy Związek Stowarzyszeń Spółdzielczych Kolejowych w Krakowie.	5.800.000 marek.	Na aprowizację pracowników kolejowych.
5	Związek Syndykatów Rolniczych w Warszawie.	2.000.000 funtów szterlingów.	Zakup nawozów sztucznych.
6	Naczelny Urzędniczy Związek Aprowizacyjny w Krakowie.	15.000.000 marek.	Na zasilenie kapitału obrotowego.
7	Kooperatywa Urzędników Państwowych w Warszawie.	5.000.000 marek,	Na zasilenie kapitału obrotowego.
8	Kooperatywa Urzędników Państwowych w Warszawie.	5.000.000 marek.	Na zasilenie kapitału obrotowego.
9	Kooperatywa Urzędników Państwowych w Warszawie.	5.000.000 marek.	Na zasilenie kapitału obrotowego.
10	Polska Centrala Spółdzielni Spożywczych pracowników kolejowych w Poznaniu.	50.000.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.
11	Konsum Urzędników Polskich w Gnieźnie.	100.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.
12	Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywcze Pracowników Centrali Ministerstwa Skarbu w Warszawie.	5.000.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.
13	Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywcze Pracowników Centrali Ministerstwa Skarbu w Warszawie.	10.000.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.

5	6	7	8
Kto udzielił gwarancji (data i numer aktu względnie uchwały)	Gwarancja została sfinansowana przez	Termin upływu gwarancji	U W A G A
Ministerstwo Skarbu 1 lipca 1920 r. Nr. 57646/20 D. B.	Bank Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu.	Do czasu wypowiedzenia przez Ministerstwo Kolei.	
Ministerstwo Skarbu 3 listopada 1920 r. Nr. 69996/20 D. B.	Polski Bank Przemysłowy w Poznaniu.	Do czasu wypowiedzenia przez Ministerstwo Kolei.	
Ministerstwo Skarbu 9 lutego 1920 r. Nr. 12567/20 D. B.	Bank Przemysłowy we Lwowie.	Do czasu wypowiedzenia przez Ministerstwo Kolei.	
Ministerstwo Skarbu 29 lutego 1920 r. Nr. 12567/20 D. B.	Spółkę Fakturową w Krakowie.	Do czasu wypowiedzenia przez Ministerstwo Kolei.	
Ministerstwo Skarbu 15 lutego 1921 r. Nr. 643/D. K. na zasadzie ustawy z dn. 4 lutego 1921 r. Dziennik Ustaw Nr. 14.	Firmy Eksportowe angielskie.	15 marca 1922 roku.	Na zabezpieczenie zobowiązań wobec kontrahenta zagranicznego.
Rada Ministrów 21 stycznia 1921 r. Nr. 71325/20.	Bank Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu.	21 stycznia 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 10 lutego 1921 r. N. 74027/20. D. B.	Bank Towarzystw Spółdzielczych w Warszawie.	19 marca 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 19 marca 1921 r. Nr. 3360/21. D. B.	Bank Towarzystw Spółdzielczych w Warszawie.	19 marca 1922 roku.	
Ministers. Skarbu 15 kwietnia 1921 r. Nr. 6415/21 D. B.	Bank Małopolski w Krakowie.	15 kwietnia 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 16 kwietnia 1921 r. Nr. 6861/21 D. B.	Polski Bank Krajowy we Lwowie.	16 kwietnia 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 29 czerwca 1921 r. Nr. 11560/D. B.	Powiatową Kasę Oszczędności w Gnieźnie.	29 czerwca 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 27 maja 1921 r. Nr. 15376/21. D. B.	Polską Krajową Kasę Pożyczkową.	27 lutego 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 24 grudnia 1921 r. Nr. 17731/21 D. B.	Polską Krajową Kasę Pożyczkową.	24 kwietnia 1922 roku.	

1	2	3	4
Numer porządkowy.	Nazwa Spółki (Stowarzyszenia) i siedziba	Suma gwarantowana i waluta	Przedmiot gwarancji
14	Związek Spożywczych Robotniczych Stowarzyszeń Spółdzielczych w Warszawie.	16.000.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.
15	Związek Spożywczych Robotniczych Stowarzyszeń Spółdzielczych „Proletariat” w Krakowie.	15.000.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.
16	Stowarzyszenie Spożywcze „Spółdzielnia Żywnościowa Pracowników Prokuratorji Generalnej” w Warszawie.	500.000 marek.	Na zasilenie kapitału obrotowego.
17	Syndykat Przekazowy Banków Polskich w Warszawie.	500.000.000 marek.	Na środki obrotowe dla przekazów Syndykatu.
18	Spółdzielnia Spożywcza Pracowników Skarbowych Okręgu Kieleckiej Izby Skarbowej.	6.000.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.
19	Kooperatywa Urzędników Państwowych w Warszawie.	10.000.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.
20	Naczelny Urzędniczy Związek Apropowizacyjny we Lwowie.	35.000.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.
21	Naczelny Urzędniczy Związek Apropowizacyjny we Lwowie.	18.000.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.
22	Centrala Stowarzyszeń Spożywczych Robotników Chrześcijańskich w Warszawie.	6.000.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.
23	„Zespół” Spółdzielni Spożywczych Pracowników Państwowych i Komunalnych w Warszawie.	15.000.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.
24	Naczelny Urzędniczy Związek Apropowizacyjny w Krakowie.	30.000.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.
25	Naczelny Urzędniczy Związek Apropowizacyjny we Lwowie.	25.000.000 marek.	Na powiększenie kapitału obrotowego.

5	6	7	8
Kto udzielił gwarancji (data i numer aktu względnie uchwały)	Gwarancja została sfinansowana przez:	Termin upływu gwarancji.	U W A G A
Ministerstwo Skarbu 9 sierpnia 1921 r. Nr. 15236/21 D. B.	Pocztową Kasę Oszczędności.	9 lutego 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 5 lipca 1921 r. Nr. 12104/21 D. B.	Miejski Zakład Kredytowy w Krakowie.	5 lipca 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 11 sierpnia 1921 r. Nr. 13041/21 D. B.	Polską Krajową Kasę Pożyczkową.	11 sierpnia 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 24 listopada 1921 r. Nr. 14413/D. K.	Polską Krajową Kasę Pożyczkową.	1 czerwca 1922 r.	
Ministerstwo Skarbu 28 września 1921 r. Nr. 16220/21 D. B.	Bank Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu.	28 marca 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 17 listopada 1921 r. Nr. 20103/21 D. B.	Polską Krajową Kasę Pożyczkową.	17 maja 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 17 września 1921 r. Nr. 23221/21 i 14893/21 D. B.	Polski Bank Krajowy we Lwowie.	30 czerwca 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 26 listopada 1921 r. Nr. 20036/21 D. B.	Polski Bank Krajowy we Lwowie.	26 lutego 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 22 listopada 1921 r. Nr. 21134/21 D. B.	Bank Ziemiański w Warszawie.	22 maja 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 14 września 1921 r. Nr. 16233/21 D. B.	Polską Krajową Kasę Pożyczkową.	14 września 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 5 listopada 1921 r. Nr. 18894/21 D. B.	Polski Bank Krajowy w Krakowie.	5 listopada 1922 roku.	
Ministerstwo Skarbu 2 czerwca 1920 r. Nr. 50189/20.	Polską Krajową Kasę Pożyczkową.	Na pięć lat ze splatą po 1/5 części.	Złożono w Polskiej Krajowej Kasie Pożycz. 31.250.000 marek pożyczki długoterminowej.

1	2	3	4
Numer porządkowy	Nazwa Spółki (Stowarzyszenia) i siedziba	Suma gwarantowana i waluta	Przedmiot gwarancji
26	Naczelny Urzędniczy Związek Aprowizacyjny w Krakowie	18.000.000 marek	Na powiększenie kapitału obrotowego.
27	Składnica Pracowników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie	1.000.000 marek	Na powiększenie kapitału obrotowego.
28	Polski Związek Stowarzyszeń Spożyców w Warszawie	500.000 funtów szterlingów	Na zakup materiałów włókienniczych.
29	Organizacje Rolniczo-Handlowe	2.000.000 funtów szterlingów	Na sprowadzenie do Polski artykułów, służących do podniesienia produkcji rolnej, a mianowicie: nawozów sztucznych i surowców do ich wyrobu, maszyn rolniczych, nasion, paszy treściwej oraz inwentarza zarodowego.

5	6	7	8
Kto udziela gwarancji (data i numer aktu względnie uchwały)	Gwarancja została sfinansowana przez	Termin upływu gwarancji	U W A G I
Ministerstwo Skarbu 26 listopada 1921 r. Nr. 20287/21. D. B.	Polski Bank Krajowy w Krakowie.	26 lutego 1922 roku.	Faktyczna suma gwarantowana wynosi £ 2.143.038—11/6 d z odsetkami 1% wyżej stopy Banku Anglii. Umowa dodatkowa między Polskim Związkiem Stowarzyszeń Spożyców a Hurtownią Stowarzyszeń Spółdzielczych w Manchester, zawarta dn. 14 października 1921 r. przy interwencji Ministerstwa Skarbu.
Ministerstwo Skarbu 12 listopada 1920 r. Nr. 65622/20.	Polski Bank Krajowy we Lwowie.	12 listopada 1921 roku.	
Na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 1919 r. Wydano brevi manu.	English Cooperative Wholesale Society Ltd. Manchester.	1928 roku.	
Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych na podstawie ustawy z dnia 24 stycznia 1922 r. (Dziennik Ustaw R. P. № 10 z dnia 17 lutego 1922 r. poz. 67).	Kooperacja Rolna w Warszawie, Kopernika 30.	Bezterminowa.	Art. 2. ustawy z dn. 24 stycznia 1922 r.: „Gwarancja powyższa obejmować może tylko te zobowiązania organizacji rolniczo-handlowych, które zaciągnięte będą przed 1 lutego 1923 r. a nie będą pokryte do dnia 15 marca 1923 r.“ Art. 3. powyższej ustawy: „Minister Skarbu po porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych, dokona podziału ogólnej sumy gwarancji £. 2.000.000 między poszczególne organizacje rolniczo-handlowe“.

1	2	3	4
Numer porządkowy	Nazwa Spółki (Stowarzyszenia) i siedziba	Suma gwarantowana i waluta:	Przedmiot gwarancji:
30	Związek Przemysłu Włókienniczego Państwa Polskiego.	Do wysokości 20.000.000 funtów sterlingów.	Na zakup zagranicą surowców i artykułów technicznych, potrzebnych do uruchomienia przemysłu włókienniczego w Państwie Polskim.

5	6	7	8
Kto udzielił gwarancji (data i numer aktu wzgl. uchwały):	Gwarancja została sfinansowana przez:	Termin upływu gwarancji:	U W A G I:
Na zasadzie ustawy z dnia 9 maja 1919 r. (dz. pr. P. P. Nr. 41 poz. 297) i rozporządzenia Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z d. 20 maja 1919 r. Monitor Polski z dnia 22 maja 1919 r. Nr. 113) Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa.	Firmę Alferd Hauzeur w Verviers (Belgja).	Trzy lata od chwili udzielenia kredytu.	Kredytu gwarancyjnego udziela polskim przemysłowcom włókienniczym Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa przez Firmy Alfred Hauzeur w Verviers (Belgja) na zasadzie umowy z daty Paryż 5 września 1919 r. zawartej między powyższą firmą a Związkiem Przemysłu Włókienniczego, a załatwionej przez Ministerstwo Skarbu dnia 6 listopada 1919 roku. Nr. 73158/20289/S. III. Warunki, kredytu ustala rozporządzenie Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 maja 1919 (Monitor Polski z dnia 22 maja 1919 r. Nr. 112). Na czas od 6 listopada 1919 r. (data zatwierdzenia powyższej umowy przez Ministerstwo skarbu) do 6 listopada 1922 r. została udzielona gwarancja do 200.000.000 franków.

C.
GWARANCJE,
udzielone dla posiadaczy papierów wartościowych
(listy zastawne, obligacje i książeczki wkładkowe).

1	2	3	4
Numer porządkowy	Instytucja emisyjna	Rodzaj efektu	Suma gwarantowana i waluta
1	Polski Bank Krajowy Lwów.	Listy zastawne, obligacje kolejowe, obligacje komunalne, książeczki wkładowe.	Nieograniczona w markach polskich przy listach zastawnych, dwa miliardy marek polskich przy obligacjach kolejowych; pięć miliardów marek polskich przy obligacjach komunalnych; pół miljarda marek polskich przy książeczkach wkładowych.
2	Towarzystwo Kredytowe Przemysłu Polskiego. Warszawa.	Listy zastawne.	Do 20.000.000 funtów szterlingów według równi złota.
3	Bank Budowlany. Spółka Akcyjna. Warszawa.	Obligacje.	100.000.000 marek polskich.

5	6	7
Kto udzieli gwarancji (data i numer aktu względnie uchwały).	Termin upływu gwarancji	U W A G I
Sejm Ustawodawczy ustawą z dnia 14 grudnia 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 106 z dn. 30 grudnia 1920 r. poz. 77).	Nieograniczony.	Stan emisji w dniu 31 grudnia 1921 roku wynosił (nominale): 168.853.790 mk. listy zastawne, 33.276.320 mk. obligacje kolejowe, 71.361.640 mk. obligacje komunalne i 144.809.487 mk. książeczki wkładowe.
Sejm Ustawodawczy ustawą z dn. 25 listopada 1920 roku (Dz. Ust. Nr. 112 z dn. 11 grudnia 1920 r. poz. 737).	25 lat.	Do 31 grudnia 1921 roku żadnej emisji.
Minister Zdrowia Publicznego, Minister Skarbu i Minister Robót Publicznych. Rozporządzenie z dnia 3 lutego 1920 (Dz. ust. Nr. 14 z dn. 21 lutego 1920 r. poz. 769).	Do chwili ukończenia budowy każdego obiektu.	Rząd jest właścicielem 51% akcji. Do dnia 31 grudnia 1921 roku emitowano 50.000.000 marek polskich 5% obligacji.

268822

Spółka Akcyjna Zakładów Graficznych „DRUKARNIA POLSKA“
Warszawa, Szpitalna 12. — Telefony: 117-98 i 172-06.

Wykres całego wewnętrzznego długu Skarbu Państwa.

250 miliardów mkp.

240 „

230 „

220 „

210 „

200 „

190 „

180 „

170 „

160 „

150 „

140 „

130 „

120 „

110 „

100 „

90 „

80 „

70 „

60 „

50 „

40 „

30 „

20 „

10 „

5 „

0 „

Oznaczenie.

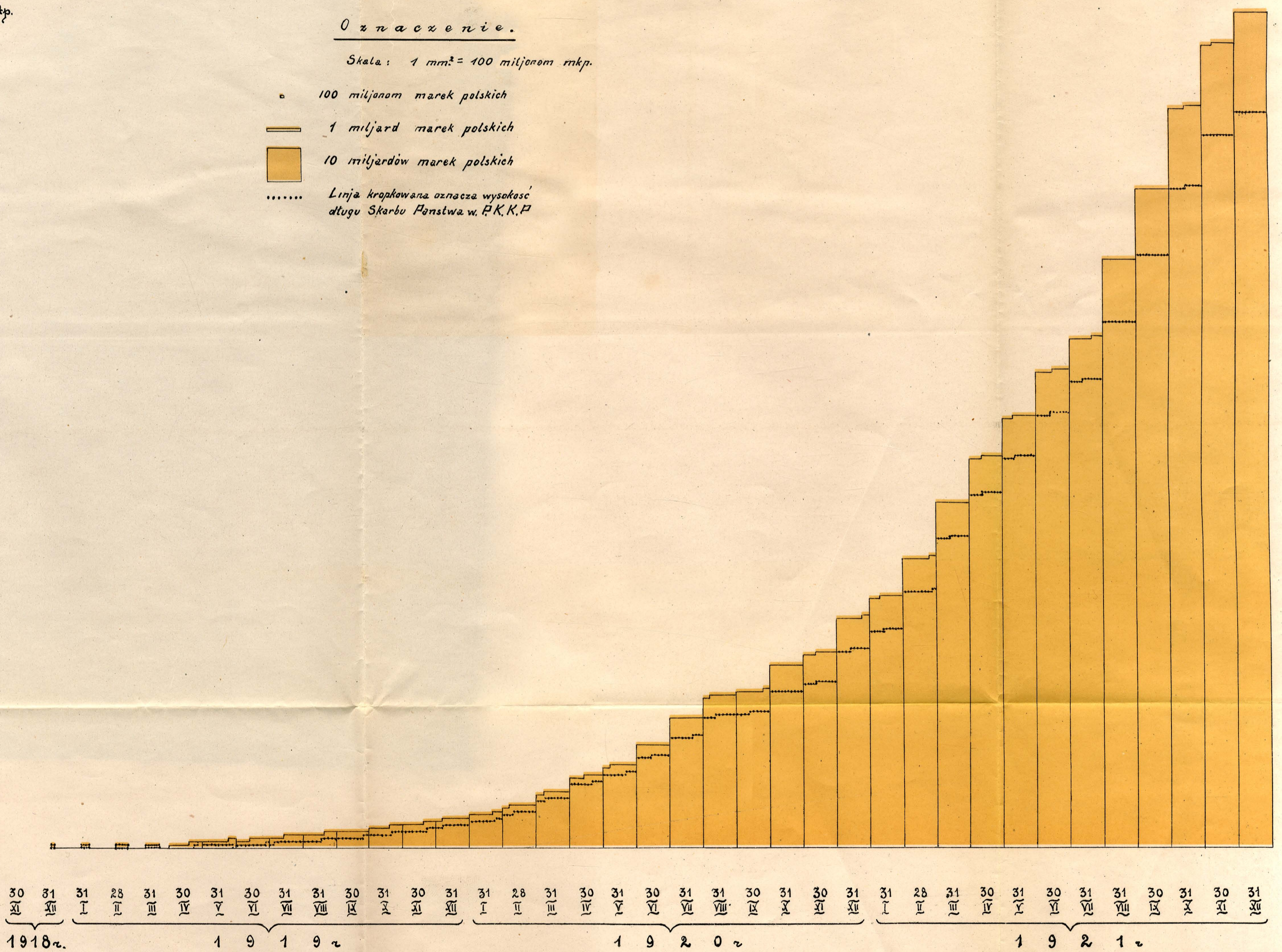
Skala: 1 mm² = 100 milionom mkp.

• 100 milionom marek polskich

— 1 miliard marek polskich

■ 10 miliardów marek polskich

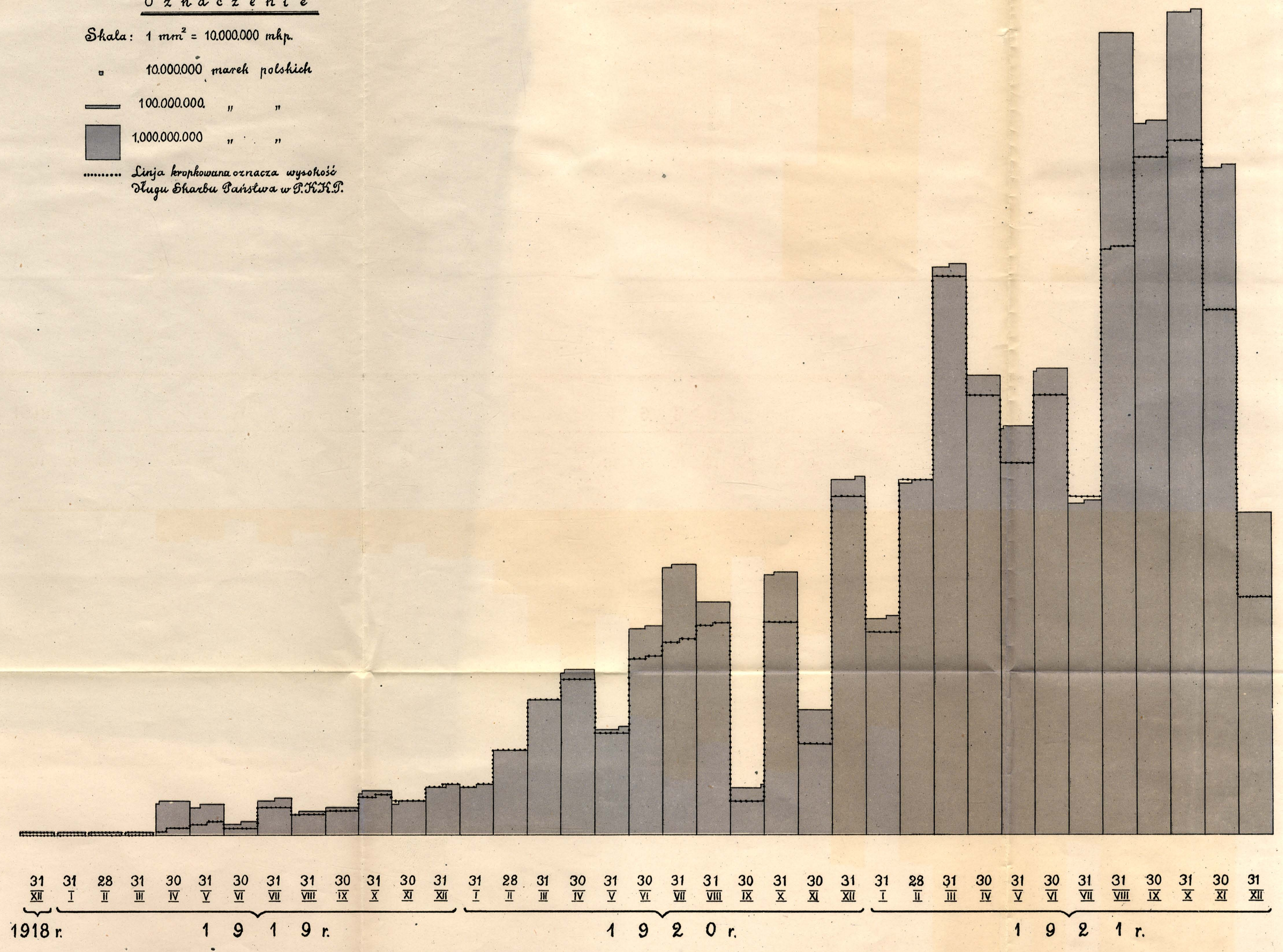
..... Linja kropkowana oznacza wysokość długu Skarbu Państwa w P.K.K.P.

Wykres całego wewnętrznego długu Skarbu Państwa powstałego w poszczególnych miesiącach w markach polskich.

25 miliardów
 24 "
 23 "
 22 "
 21 "
 20 "
 19 "
 18 "
 17 "
 16 "
 15 "
 14 "
 13 "
 12 "
 11 "
 10 "
 9 "
 8 "
 7 "
 6 "
 5 "
 4 "
 3 "
 2 "
 1 "
 500 milionów
 0

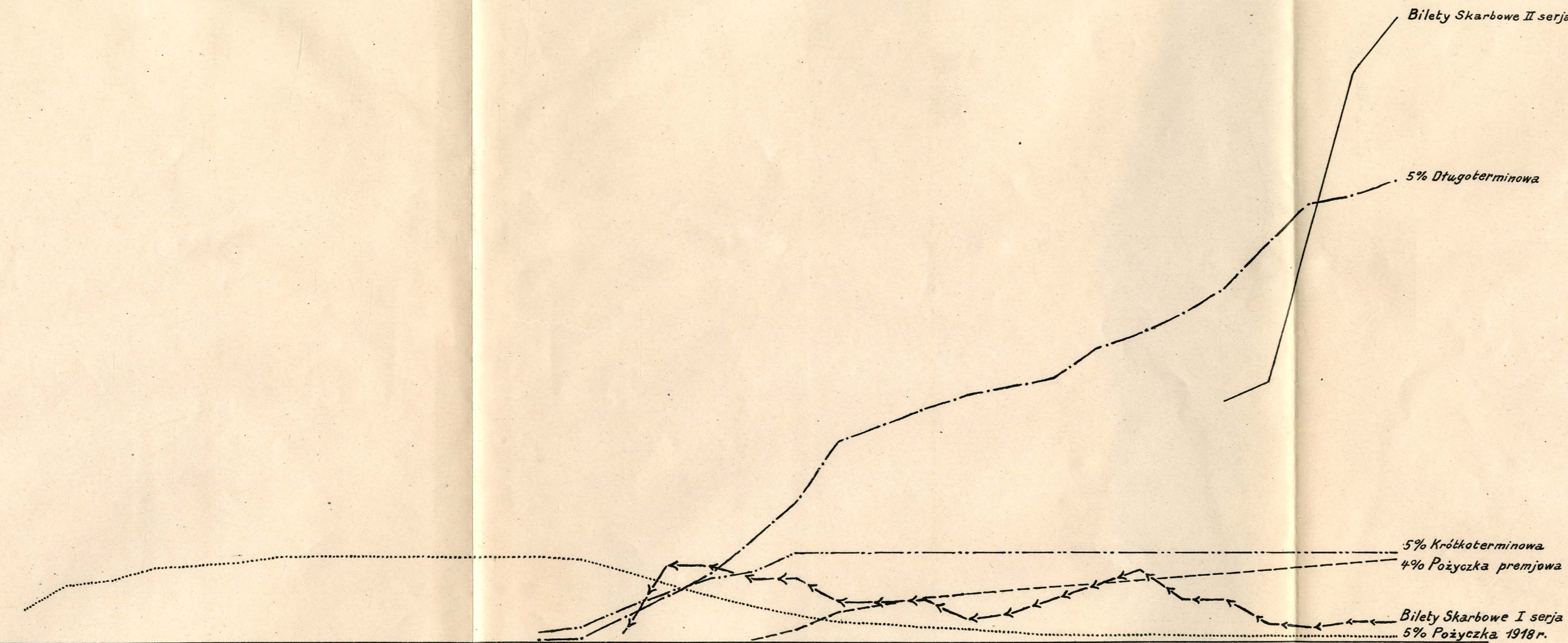
O z n a c z e n i e
 Skala: 1 mm² = 10.000.000 mkp.
 □ 10.000.000 marek polskich
 — 100.000.000 " "
 ■ 1.000.000.000 " "
 Linja kropkowana oznacza wysokość
 długu Skarbu Państwa w P.K.K.P.

Wykres długu Skarbu Państwa w oprocentowanych obligacjach.

Skala: 1 m/m = 100.000.000 mkp.

15 miliardów
14 "
13 "
12 "
11 "
10 "
9 "
8 "
7 "
6 "
5 "
4 "
3 "
2 "
1 "
500 milionów
0 "

30 31 30 31 31 30 31 30 31 31 28 31 30 31 30 31 31 30 31 30 31 31 28 31 30 31 30 31 30 31 31 30 31 30 31
IV V VI VII VIII IX X XI XII I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII
1 9 1 9 r. 1 9 2 0 r. 1 9 2 1 r.

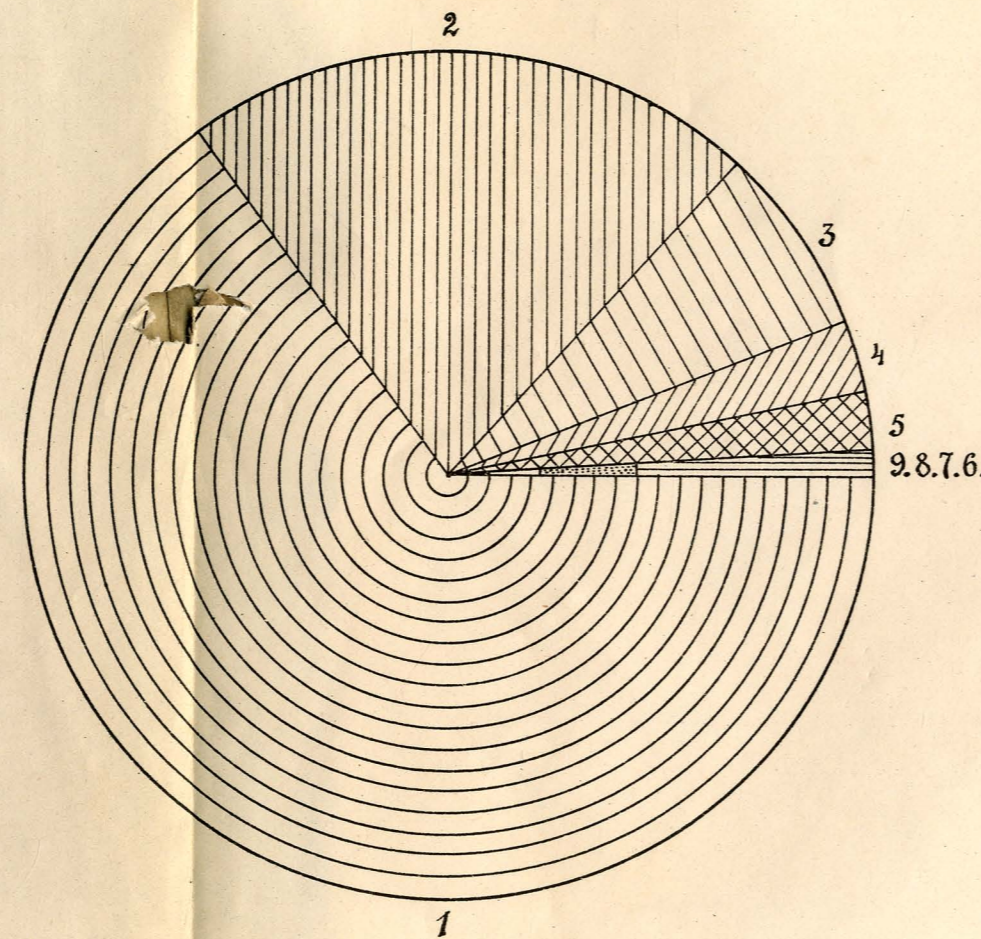
WYKRESY DŁUGÓW SKARBU PAŃSTWA WOBEC ZAGRANICY.

Tablica № 1: Udział procentowy poszczególnych krajów w dostarczeniu kredytu Polsce.

Tablica № 2: Narastanie stopniowe zadłużenia Skarbu Państwa wobec zagranicy.

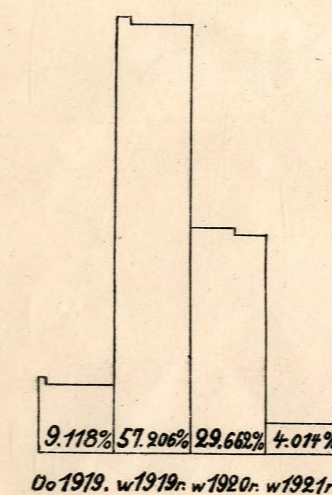
Tablica № 3: Zużytkowanie kredytów zagranicznych.

TABLICA № 1.

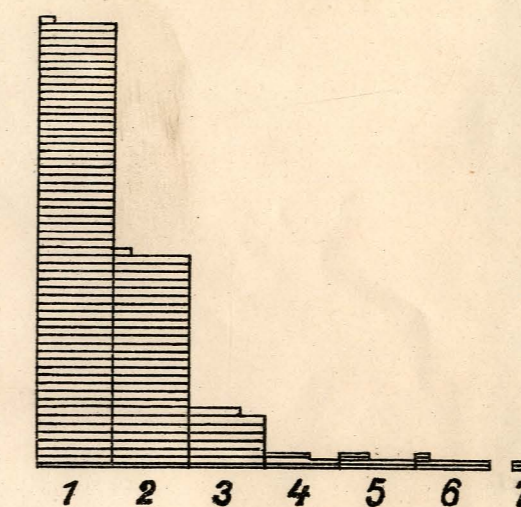
1 AMERYKA	65.092%
2 FRANCJA	22.240%
3 ANGLJA	6.497%
4 WŁOCHY	2.819%
5 HOLANDJA	2.373%
6 NORWEGJA	0.934%
7 DANJA	0.025%
8 SZWECJA	0.015%
9 SZWAJCARJA	0.005%

TABLICA № 2

SKALA: 10 mm² = 1%

TABLICA № 3.

SKALA: 10 mm² = 1%